

- کے باید خویشتن خویش را باور کنیم؟!!!
- تبریز؛ شہری کہ برای سنے ماندن خون داد!
- مہارت های زندگے در رفتار بانوان برتر

السلامة والرحمة

نشریه راد
سنگ
روشنی
مستقبل
را

راوی

ماهنامه دینی، اجتماعی و حقوقی اهل سنت
سال دوم - شماره چهاردهم - اردیبهشت ۱۳۹۶

رجب - شعبان - ۱۴۳۸
April - May 2017

مدیر مسئول: ابراهیم احراری خلف

سر دبیر: عیسی طاهری

هیئت تحریریه:

ابراهیم احراری خلف

سعود عباسی

مهدی نخل احمدی

عامر عالی

حبیب الله سربازی

انعام دهواری

عیسی طاهری

ویراستار: گروه ویراستاری راوی

طرح و گرافیک: راوی

ماهنامه ی راوی حق ویرایش و تلخیص مطالب را برای خود محفوظ می دارد.
استفاده از مقالات و مطالب راوی، با ذکر منبع بلامانع است.

فهرست

- کی باید خویشتن خویش را باور کنیم؟!!! (سرمقاله) ۴
- تبریز؛ شهری که برای سنی ماندن خون داد! (۱) ۸
- جامعه اهل سنت اظهار کارشناس هتاک را محکوم کرد ۱۴
- مهارت های زندگی در رفتار بانوان برتر (۱) ۱۹
- مذهب تکفیر (۳) ۲۳
- ربیعی از تولد تا شهادت (۵) ۲۹
- خلافت علی مرتضی -رضی الله عنه- (۲) ۳۲
- فرمت ها و توانایی های اهل سنت ایران (۲) ۳۶
- چکیده اخبار ماه گذشته ۴۰
- ارسال مقالات ۴۲
- ارتباط عاطفی ۴۳
- ارتباط با نشریه ۴۳

سخن حکیمانه

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ
لَرَزَقْتُمْ كَمَا يُرْزَقُ الطَّيْرُ تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا»

(حدیث حسن صحیح رواه الترمذی)

عمر بن خطاب -رضی الله عنه- می فرماید: پیامبر -صلی الله
علیه و سلم- فرمود: اگر شما آنگونه که شایسته است بر الله
توکل می کردید الله متعال همانگونه که پرنده گان را رزق
می دهد شما را نیز رزق می داد، آنها صبح با شکم گرسنه
خارج می شوند و با شکم سیر برمی گردند.

ابراهیم احراری خلف

کے باید خویشتن خویش را باور

کنیم؟!!!

سر مقاله

به یاد داستان ضرب المثل معروف فارسی «کس نخارد پشت من جز ناخن انگشت من» افتادم: «دو بلدرچین در کشتزاری آشیانه داشتند. روزی پرنده ی مادر به جوجه ی خویش که بتازگی پریدن آموخته بود سپرد تا بر بام خانه ی صاحب ملک بنشیند و از چگونگی آبیاری کشتزار آگاه شود. پرنده

خبر آورد که صاحب کشت گرفتار است و یکی از همسایگان را مأمور آبیاری کرده است. بلدرچین مادر خطاب به فرزندش گفت «آسوده بخواب، آشیانه ی ما در امان است زیرا کسی برای آبیاری گامی بر نخواهد داشت.» روز بعد، باز هم پرنده برای خبر گیری بر بام خانه ی مالک زمین نشست و این کار یک هفته تکرار شد و هر مرتبه شنید

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
(رعد: ۱۱)

این آیه کریمه نشانه ای بزرگ بر کمال عدالت و کمال حکمت خداوند متعال است که «الله شرایط هیچ ملتی را تغییر نخواهد داد مگر آنکه آن ملت خویش در خود تغییری ایجاد نماید.» یعنی خداوند حکیم و عادل آنان را از خوبی به بدی و یا از بدی به خوبی، از آسایش و رفاه به سختی و مشقت و یا از سختی و مشقت به آسایش و رفاه و همچنین از عزت و سربلندی به ذلت و سرافکندگی و یا از ذلت و سرافکندگی به عزت و سربلندی نمی رساند مگر آنکه آنان خود شرایطش را فراهم نمایند و لایق و سزاوارش گردند.

داستان اهل سنت ستمدیده و بی کس و یاور ایران نیز چنین بوده و هست که امیدوارم در آینده چنین نباشد و تا زمانی که به گوهر ارزشمند باورهای آسمانی که به وی ارزانی شده پی نبرد و ارزش و منزلت آن را نداند و به زیبایی ها و عوامل شکوه و جلال آن آراسته نگردد، و نخواهد بر جوهر وجودیش تکیه و اتکا نماید، هر گز به عزت و سروری نخواهد رسید!

داستان اهل سنت
ستمدیده و بی کس و
یاور ایران نیز چنین
بوده و هست که
امیدوارم در آینده
چنین نباشد و تا زمانی
که به گوهر ارزشمند
باورهای آسمانی که به
وی ارزانی شده پی نبرد
و ارزش و منزلت آن
را نداند و به زیبایی
ها و عوامل شکوه و
جلال آن آراسته نگردد،
و نخواهد بر جوهر
وجودیش تکیه و اتکا
نماید، هر گز به عزت و
سروری نخواهد رسید!

**زخم هایمان نهاده و با لبخندی دوستانه و
دستی بر مهربانانه آغوششان را برای رسیدن
به اندک حقوقمان بگشایند اما افسوس و صد
افسوس که پندار خام است و هر کس نقش
خویش در گل ما دید و نوای خویش نواخت
و بر خاکسترهای بر باد رفته مان به رقص و
پایکوبی پرداخت.**

**هر زمان که از اصلاح طلبان، مخالفان، معارضان،
براندازان، بشردوستان یا کنش گران مدنی به
ما احتیاج دارند سفره فریب می گشایند و اهل
سنت غریب و تنها را سرگرم جلوه های زود
گذر کرده و شکم پرستانی را هم چاق و فربه
کرده و طماعان شهرت و قدرت و شهوت را به
بت آمالاشان می رسانند اما سرانجام دریغ از
حقی از حقوق پایمال شده چند صد ساله!!!**

پس چه باید کرد جز آنکه به خویشتن خویش
توجه کرده و دست از غیر فرو بنشانیم و با اتکا به
شناخت پتانسیل های موجود و قابل شکل گیری
بتوانیم گام هایی هرچند کوتاه اما استوار و پایدار
برداشته به امید صعودی افتخار آفرین با نسلی
سالم و به خود متکی و آگاه .

به یاد دکتربین « اسرار خودی و...» اقبال لاهوری
(ره) شاعر دردمند و دردآشنا و جهان آگاه افتادم
که چه زیبا می سراید:

هر که بر خود نیست فرمانش روان
می شود فرمان پذیر از دیگران
به خود رس از سر هنگامه برخیز
تو خود را در ضمیر خود فرو ریز

که کشاورز از دوستان و بستگان و همسایگان چپ و
راست خود تقاضای کمک می کند اما همه بهانه
می تراشند و عذرخواهی می کنند. روز هشتم قاصد
خبر آورد که کشاورز نگران تباه شدن محصول
خویش است و به خانواده اش گفته است که فردا،
خود برای آبیاری کمر همت خواهد بست. بلدرچین
مادر به فرزند خویش گفت: همین امروز از اینجا
خواهیم رفت زیرا کشاورز از کمک دیگران نومید
شده و خود تصمیم به انجام کار گرفته است.
سپس رو فرزندانش کرد و گفت: بله، برای انجام
کارها جز به خویش نباید به دیگران امید و اتکا

داشت زیرا کسی
کمک نمی کند.
(با نمی تواند کمک
کند).

شاید بهتر باشد بدون
تعارف با هم گفتگوی
داشته باشیم. **با خود**

می اندیشیدم که

شاید افراد یا گروه

ها یا احزابی که

در مقابله با طاغوت

ولایت مطلقه با ما

وجه مشترک دارند

دردها و آلام ما را

حس کرده و جهت

همدردی حداقل گاه

گاهی مرحمی بر

**هر زمان که از
اصلاح طلبان، مخالفان،
معارضان، براندازان،
بشردوستان یا کنش
گران مدنی به ما احتیاج
دارند سفره فریب می
گشایند و اهل سنت
غریب و تنها را سرگرم
جلوه های زود گذر کرده
و شکم پرستانی را
هم چاق و فربه کرده و
طماعان شهرت و قدرت
و شهوت را به بت
آمالاشان می رسانند اما
سرانجام دریغ از حقی
از حقوق پایمال شده
چند صد ساله!!!**

اگر چشمی گشائی بر دل خویش

درون سینه بینی منزل خویش

تو شاهینی و لیکن خویشتن را

نگیری تا به دام خود نیائی

براستی که تو شهبازی و عقابی و برتارک اعلای
آسمان در پرواز خواهی بود به شرط آنکه ارزش
مقام خودی ات را بدانی...

اقبال لاهوری (ره) در برخی اشعارش «خودی» را
صیاد و عالم را صید معرفی کرده و می گوید: قوّت
بازوی خودی به حدّی است که مکان و لامکان را
به دام خویش می کشد؛ از این رو همه موجودات
هستی در بند کمند خودی بوده و به دنبال او در
حرکتند.

خودی صیاد و نخچیرش مه و مهر

اسیر بند تدبیرش مه و مهر

بگذر از دشت و در و کوه و دمن

خیمه را اندر وجود خویش زن!!!

فلسفه زندگی در اتکا به خود و عدم ریزه خواری
به غیر خود است. آن که حقیقت خود را یافته
است و تنها بر آن تکیه دارد، با وجود کوچکی،
بزرگ!!! اگر هم ریزه گردد، ریزه الماس است نه
قطره شبنم که زود بخار شده و در هوا گم گردد.
!!!

غافل از حفظ خودی یک دم مشو

ریزه الماس شو شبنم مشو

خویش را دریاب از ایجاب خویش

سیم شو از بستن سیماب خویش

نغمه ای پیدا کن از تار خودی

آشکارا ساز اسرار خودی

زندگی بر جای خود بالیدن است

از خیابان خودی گل چیدن است!!!

اقبال (ره) می گوید:

ارزش بودن در تکیه بر
خودی است. آن که
خودی اش را محکم
کرده است به مقدار
استحکامش در جهان
تأثیر می گذارد. بقای
حقیقی آبادی خود
است. انسان آزاد و
آباد می تواند جهانش
را آباد و آزاد سازد.
چنین انسانی اگر در

فلسفه زندگی در
اتکا به خود و عدم
ریزه خواری به غیر خود
است. آن که حقیقت
خود را یافته است و
تنها بر آن تکیه دارد، با
وجود کوچکی، بزرگ!!!
اگر هم ریزه گردد، ریزه
الماس است نه قطره
شبنم که زود بخار شده
و در هوا گم گردد.!!!

غل و زنجیر هم باشد آزاد است اگر به پادشاهی
هم برسد باز هم آزاد است؛ اما افراد خودباخته
وقتی به دام دشمن می افتند اسیر آن می شوند.
و آن گاه که به ملک و پادشاهی می رسند، اسیر
زرق و برق شاهانه می شوند. اینان چون خود را
نیافته اند، هرچه بیابند یا اسیرش می شوند و یا
اسیرش می کنند. اما انسان خود یافته ای چون
حضرت یوسف همیشه آزاد است، چه در قعر چاه
و زندان باشد و چه در قصر سلطنتی و بر اریکه
قدرت.

هرکه دانای مقامات خودی است

فضل حق داند اگر دشمن قوی است

در خودی کن صورت یوسف مقام

مثل نی خود را ز خود کردی تهی

بر نوای دیگران دل می نهی

ای گدای ریزه ئی از خوان غیر

جنس خود می جوئی از دکان غیر

بزم مسلم از چراغ غیر سوخت

مسجد او از شرار دیر سوخت

از سواد کعبه چون آهو رمید

ناوک صیاد پهلویش درید!!!

در این مقام ترجیح می دهم گزافه بیش از این
نگویم و دردنامه و فریاد را در این آوای اقبال به
پایان برسانم:

توان بی منت بیگانگان زیست

نه پنداری که من پروانه کیشم

اگر شب تیره تر از چشم آهوست

خود افروزم چراغ راه خویشم !!!

۱۳۹۶/۲/۱

از اسیری تا شهنشاهی خرام

از خودی اندش و مرد کار شو

مرد حق شو حاصل اسرار شو

خویش را چون از خودی محکم کنی

تو اگر خواهی جهان بر هم کنی

گر فنا خواهی ز خود آزاد شو

گر بقا خواهی به خود آباد شو

اما آنگاه که ما را

همچون نی خود را

از خودی تهی ساختند

و بر نوای دیگران دل

دادیم و نوای اتکا

بر خویشتن خویش

فراموش کردیم و

به افسون دیگران

دل سپردیم، در دکان

خویش بستیم و نیازمان

را از دکان دیگران

جستیم سرنوشتی جز

ذلت نخواهیم داشت!!!

اما آنگاه که ما را

همچون نی خود را از

خودی تهی ساختند و بر

نوای دیگران دل دادیم

و نوای اتکا بر خویشتن

خویش فراموش کردیم

و به افسون دیگران

دل سپردیم، در دکان

خویش بستیم و نیازمان

را از دکان دیگران

جستیم سرنوشتی جز

ذلت نخواهیم داشت!!!

سعود عباسی

قسمت اول

تبریز؛ شهری که برای سنی

ماندن خون داد!

وقتی در مورد تاریخ حکمرانی صفوی و شروع پیدایش آنها به مطالعه و بررسی می پردازیم، و وقتی که تاریخ یک شهر را می خوانیم، نکته مهمی که جلب توجه می کند مسأله غارت و جنایت و قتل و کشتاری است که صفوی ها در آغاز رسیدن به قدرت و سیطره بر شهرهای ایران به آن دست می زدند، در حرکت صفوی و قزلباش که هسته اصلی و اولیه لشکر آنها را تشکیل می دادند برای حمله به شهرها دو جنبه مختلف و جدای از هم وجود داشت؛ اول جنبه مذهبی که محکم کردن پایه مذهب شیعه در شهرهای تصرف شده؛ و جنبه دوم راهزنی و سرقت و غارت و چپاول اموال و تجاوز به مال و جان و ناموس مردم بود!!! در قزلباش ها خوی راهزنی و تجاوز عجین شده بود، آنها وقتی وارد شهری می شدند خیلی راحت دست به تجاوز و سرقت و قتل و کشتار می زدند و بهانه هم وجود داشت! مردم این شهر سنی و ناصبی یعنی دشمن اهل بیت هستند پس باید با آنها چنین برخورد کرد! آن ها توانستند با این نوع رفتار خود شهرهای زیادی از ایران را از دامن اهل سنت خارج کنند و مردمی که در آن شهرها مانده اند را به زور وادار به پذیرفتن مذهب شیعه دوازده امامی کنند، زور و اجباری که وقتی آن را می شنویم و در مورد آن مطالعه

می کنیم، موی بر اندام سیخ می شود! در جنایات خود، آنقدر پیش رفتند که توانستند شهرها را به زور شیعه کنند و آثار اسلامی و اهل سنت را از آن شهرها محو و یا تغییر دهند شهرهای زیادی در زمان ما وجود دارد که زمانی صددرصد مردم مسلمان آن از اهل سنت بودند، زمان و روزگاری که وقتی می نگریم زیاد هم دور نیست، یکی از این شهرها تبریز می باشد! شهری که برای سنی ماندن خون داد، چندین بار توسط صفوی ها غارت شد و مردم آنجا برای ماندن بر مذهب اهل سنت از خود مقاومت نشان دادند قربانی دادند شکنجه شدند و سرانجام محو جنایات صفوی ها شدند، در اینجا اشاره ای به این جنایات و روند تغییر مذهب در شهر تبریز خواهیم داشت.

وقتی که به حال و اوضاع ایران در آن روزگار می نگریم ملاحظه خواهیم کرد که در ایران حکومت یکپارچه ای وجود نداشت، بلکه در هر منطقه ای یک حکومتی وجود داشت و با همسایه خود در حال جنگ و دشمنی بودند، اگر چه که هر دو از اهل سنت بودند، در خیلی از مناطق صفوی و قزلباش از این اختلافات به نفع خود استفاده کرده و شهرها و مناطق سنی نشین را تصرف می کردند در حالی که در اطراف آن منطقه و حکومت نیز سنی ها حاکم بودند مردم نیز از این اوضاع ناامنی که در کشور

قزلباشان روز بعد از این پیروزی به سوی تبریز که پایتخت حکمرانی الوندبیک بود حرکت کردند، زکریا کججی شخص سنی مذهبی بود که به شاه اسماعیل پیوسته بود، او روزگاری وزیر اوزون حسن بود و در میان جنگ قدرت بایندی‌ها (آق قویونلوها) به شروان گریخته بود، و پس از کشته شدن شروانشاه به اردوی شاه اسماعیل پیوسته بود، و از بایندی‌ها کین شدیدی در دل داشت، در تسلیم تبریز به شاه اسماعیل نقش عمده ایفا کرد، او با بزرگان و علمای شهر وارد مذاکره شده و بهانه خوبی نیز وجود داشت، چون جد بزرگ شاه اسماعیل یعنی شیخ صفی الدین سنی و صوفی مسلک بود، به آن‌ها فهماند که شاه اسماعیل یک صوفی خیرخواه است که نیت بد ندارد، و برای خدا کار می‌کند، و هدفش نجات‌دادن آذربایجان از دست بایندی‌ها است، و می‌خواهد به مردم تبریز کمک کند تا به آرامش و امنیت برسند، مردم تبریز که از مصیبت‌های جنگ‌های داخلی چندساله بایندی‌ها به ستوه آمده بودند، و از قزلباشان هیچگونه اطلاعی نداشتند، جز آن که یکی از اولاد شیخ صفی الدین رهبری‌شان را در دست دارد، شهر را داوطلبانه بدون هیچگونه پیش شرطی به شاه اسماعیل تحویل دادند (اوایل فروردین ۸۸۰ شمسی).

قزلباشان پس از آن که با توافق مردم تبریز وارد آن شهر شدند، شاه اسماعیل را یکر است به کاخ سلطنتی هشت بهشت بردند که این کاخ از یادگارهای جهان‌شاه و اوزون حسن و سلطان یعقوب بود، و هر کدام از آن‌ها به نوبه خودشان

**زکریا کججی شخص
سنی مذهبی بود که به
شاه اسماعیل پیوسته
بود، او روزگاری
وزیر اوزون حسن
بود و در میان جنگ
قدرت بایندی‌ها
(آق قویونلوها) به
شروان گریخته بود،
و پس از کشته شدن
شروانشاه به اردوی
شاه اسماعیل پیوسته
بود، و از بایندی‌ها کین
شدیدی در دل داشت،
در تسلیم تبریز به شاه
اسماعیل نقش عمده
ایفا کرد،**

وجود داشت به تنگ آمده به دنبال کسی بودند که آن‌ها را از این نابسامانی نجات دهد و صفوی‌ها از نبود اتحاد و همدلی به نفع خود استفاده کرده و شهرها و روستاها را یکی یکی تصرف و غارت می‌کردند. در آن زمان تبریز پایتخت آق قویونلوها بود و الوند بیک بر تخت شاهی نشسته بود، شاه اسماعیل صفوی و قزلباشان در شهرهای ایران و به خصوص شهرهای شمالی و

مناطق آذربایجان مشغول تاخت و تاز بودند.

الوند بیک در اوایل سال ۸۷۹ با مراد بیک که رقیب او بود به توافقی دست یافته پادشاه آذربایجان و دیاربکر شد، وقتی خبر جنایت‌های قزلباشان در آران و شروان را شنید به قصد سرکوب آن‌ها به سوی نخجوان حرکت کرد، قزلباشان در آن زمان تصمیم به حمله به گلستان گرفته بودند، با شنیدن این خبر به مقابله الوند بیک شتافتند، در منطقه «شورور» جنگ بسیار سختی میان الوند بیک و قزلباشان درگرفت، متأسفانه الوند بیک شکست خورده به ارزنجان گریخت، شاه اسماعیل و

بر شکوه این کاخ افزوده بودند، عرف معمولی جنگ‌های سیاسی که از هزاران سال قبل در جهان رواج داشت، آن بود که اگر مردم شهری بدون مقاومت و داوطلبانه شهرشان را به یک فاتحی تسلیم می‌کردند، اصولاً می‌بایست از هرگونه تعرض و تجاوزی در امان باشند، و فاتحان پس از ورود به شهر به همه مردم شهر امان‌نامه بدهند، تا به کار و زندگی روزمره‌شان بپردازند، این رسمی بود که حتی جنایت‌کارانی چون اسکندر مقدونی و چنگیز و هولاکو نیز به آن پایبندی نشان داده بودند.

شاه اسماعیل که در اثر تلقین‌های چندین ساله مادر و اطرافیانش کینه بسیار شدیدی نسبت به مذهب سنی در دل داشت، پس از تحویل گرفتن تبریز تصمیم گرفت که مردم شهر را مجبور به تغییر مذهب کند، یکی از مشاورانش - احتمالاً زکریا کججی که هنوز شیعه نشده بود - به او مشورت داد که چنین کاری نکند، او به شاه اسماعیل گفت که چهار دانگ از دویست سیصد هزار جمعیت تبریز همه‌شان سنی‌اند، و اگر چنین شود مردم تبریز ناراضی خواهند شد، و خواهند گفت که شاه شیعه نمی‌خواهیم. ولی اسماعیل تصمیم خودش را گرفته بود، او مصمم بود که مردم را از آن چه گمراهی می‌پنداشت بیرون آورده به دین قزلباشان که به نظر او تنها دین خدائی بود وارد سازد، او در اثر سوابق تربیتی‌اش احساس خدائی می‌کرد و خودش را پیامبرگونه می‌پنداشت، و به خودش حق می‌داد که هر لحظه هر تصمیمی بگیرد، آن را بدون تأمل به مورد اجرا بگذارد،

او نسبت به سنی‌ها یک کینه آشتی‌ناپذیر داشت که از پستان مادرش تراویده با خون او عجین شده بود، و سال‌ها بود که مترصد فرصتی بود تا انباشته این کینه‌ها را بر سر سنی‌ها خالی کند، او چنان غرق اوهام خرافی ناشی از تلقین‌های قزلباشان تاتارش بود که نمی‌توانست فاصله زمانی نزدیک به نه قرن که میان

او از خلیفه‌هایش شنیده بود که وقتی امام غائب ظهور کند آن قدر سنی خواهد کشت که خون مثل سیلاب جاری گردد و تا زانوان اسب او برسد، او از خلیفه‌هایش شنیده بود که وقتی امام ظهور کند همه خلفای عرب که به علی و فرزندان ستم کرده بوده‌اند را زنده خواهد کرد، و در میدان کوفه محاکمه و مجازات خواهد کرد

امیرالمومنین علی و حسین رضی الله عنهما با مردم آن زمان تبریز وجود داشت درک کند، و گمان می‌کرد که قاتلان علی و حسین همین مردم تبریز هستند که اکنون در شهر زندگی می‌کنند، کاری که امروزه روافض در شهرهای عراق مرتکب می‌شوند، او برآن بود که همه مردم شهر را یا وادار به توبه کند و یا از دم تیغ کین بگذراند و خون علی و حسین را از آن‌ها باز ستاند، او همه سنی‌ها در هر جا که بودند و هر نژادی که داشتند را خوارج بی‌دین و فاسد و خونریز می‌پنداشت، و برنامه‌اش نابودسازی آن‌ها بود، او برای آن برنامه یک مأموریت آسمانی برای خودش قائل بود، او به سبب آن که از وقتی نام خودش را یاد گرفته بود در اطراف

جهان در نظر او صحنه‌ی مبارزه‌ی خون‌آلود دو نیروی خیر و شر بود که یکی شیعه و رهرو راه خدا و امامان اهل بیت پیغمبر بود، و دیگری سنی و نعوذبالله پیرو راه شیطان و ابوبکر و عمر و عثمان و یزید، و او خود را مأمور می‌دانست که با رهروان راه شیطان بستیزد و همه را نابود سازد، او یک قزلباش تمام عیار بود با بار گرانی از کینه و نفرت و حس انتقام از همه کس و همه چیز.

فردای روزی که قزلباشان شهر تبریز را تحویل گرفتند جمعه بود، روز جمعه شاه اسماعیل وارد مسجد جامع تبریز شد، و در حالی که قزلباشان

با شمشیر در میان

صفوف نمازگزاران

ایستاده تشنه خونریزی

بودند، بدون مشورت با

علمای بزرگ تبریز که

همه در مسجد جمع

بودند، بر بالای منبر

رفته و بدون هیچگونه

مقدمه ای خطاب به

جمعیت حاضر در

مسجد گفت: از سنیان

تبرا کنید و به ابوبکر

و عمر و عثمان لعنت

بفرستید، قزلباشان

که با شمشیرهای

آخته در میان

جمعیت ایستاده

بودند لعنت

روز جمعه شاه

اسماعیل وارد مسجد

جامع تبریز شد، و در

حالی که قزلباشان با

شمشیر در میان صفوف

نمازگزاران ایستاده

تشنه خونریزی بودند،

بدون مشورت با علمای

بزرگ تبریز که همه

در مسجد جمع بودند،

بر بالای منبر رفته و

بدون هیچگونه مقدمه

ای خطاب به جمعیت

حاضر در مسجد گفت:

از سنیان تبرا کنید و به

ابوبکر و عمر و عثمان

لعنت بفرستید،

خودش قزلباشان شیعه دیده بود، خیال می‌کرد که مردم جهان مسلمان و شیعه‌اند، و در میان آن‌ها برخی نیز بی‌دین و سنی‌اند که باید نابود شوند، او از خلیفه‌هایش شنیده بود که وقتی امام غائب ظهور کند آن قدر سنی خواهد کشت که خون مثل سیلاب جاری گردد و تا زانوان اسب او برسد، او از خلیفه‌هایش شنیده بود که وقتی امام ظهور کند همه خلفای عرب که به علی و فرزندان‌ش ستم کرده بوده‌اند را زنده خواهد کرد، و در میدان کوفه محاکمه و مجازات خواهد کرد و همه را در آن میدان تازیانه خواهد زد و به دار خواهد بست و اعدام خواهد کرد و در آتش خواهد سوزاند، او این شنیده را به یقین قلبی باور داشت، و خودش نیز در صدد آن بود که پیش از ظهور امام غائب زمین را از سنی‌ها پاکسازی کند تا دشمن امام بر روی زمین باقی نماند، این بود که وقتی مردی به او مشورت داد که در صدد مجبور کردن مردم تبریز به تغییر دادن دین‌شان برنیاید، چنین پاسخ داد:

« مرا به این کار واداشته‌اند، خدای عالم و همه ائمه معصومین همراه من‌اند، من از هیچکس باکی ندارم، به توفیق الله تعالی اگر رعیت حرفی بگویند شمشیر می‌کشم و یک تن را زنده نمی‌گذارم. »
او در شرائطی پرورش یافته بود که حقیقتاً باورش شده بود که ولی الله و برگزیده است، و برای رهاسازی انسان‌ها از دست سنی‌ها مبعوث شده است، این احساس مأموریت آسمانی سبب شده بود که او خیال کند که وی را «به این کار واداشته‌اند»، او چنان در رؤیاهای خرافاتی خود غرق بود که به هیچ وجه قادر نبود حقایق را درک کند،

فرستادند و «بیش باد و کم مباد» گفتند؛ ولی جمعیت نمازگزار با شنیدن این عبارت غرق در حیرت شدند، آن‌ها از خود می‌پرسیدند که چگونه ممکن است یک نفر که خود را مسلمان می‌داند و از اولاد مردی چون شیخ صفی‌الدین اردبیلی است، چنین اهانت بزرگی را نسبت به یاران و خلفای پیامبر و نسبت به همسر محبوب پیامبر خدا روا بدارد؟ ولی شاه اسماعیل نه از تاریخ اسلام اطلاعی داشت و نه اصحاب پیامبر را می‌شناخت، و نه می‌دانست که آن‌ها چه کسانی بودند؛ او از کسانی که او را شستشوی مغزی و عقایدی داده بودند شنیده بود که ابوبکر و عمر و عثمان و عائشه دین نداشتند، و دشمنان اسلام بودند؛ و در تمام عمرشان پیامبر را آزار می‌دادند، و سرانجام علی را که ولیعهد پیامبر بود از منصب ولایتعهدی برکنار کردند تا خودشان بر مسند خلافت تکیه بزنند و در جهان پادشاهی کنند، او شنیده بود که ابوبکر و عمر و عثمان به ناحق به جای پیامبر نشستند و مردم را از دین خارج ساختند و دین سنی را که یک دین ضد اسلامی بود رواج دادند و با اسلام و مسلمانان جنگیدند، و یزید که از آن‌ها بود، حسین رضی الله عنه را به قتل رساند، او شنیده بود که عمر به خانه علی حمله و فاطمه را زخمی کرد، و سبب شد که فاطمه سقط جنین کند و جنینی که در شکم مادرش محسن نام داشت به شهادت برسد، و خودش نیز چند روز بعد از این واقعه شهید گردد، مجموعه اطلاعاتی که او در باره اسلام داشت از این چند داستان تجاوز نمی‌کرد، از

دوران کودکی در مغز او فرو کرده بودند و این‌ها را خلیفه‌ها آنقدر به تکرار و تفصیل برایش تعریف کرده بودند که همه را از بر بود، و آرزو می‌کرد که روزی بتواند انتقام آن مظلومان را از این ظالمان بگیرد، اکنون وقت آن انتقام‌گیری فرا رسیده بود و او قدرت کافی برای این انتقام را داشت، و گمان می‌کرد که مردم تبریز همان سنی‌هایند که با خانواده علی بدی‌ها کردند.

مردم حاضر در مسجد وقتی پس از لحظاتی از حیرت بیرون آمدند، بازهم خودشان را مورد خطاب این جوانک یافتند که برفراز منبر ایستاده بود، شمشیرش را مرتباً تکان می‌داد و با لحن تحکم‌آمیزی به زبانی نیمه‌ترکی نیمه‌فارسی خطاب به مردم می‌گفت: به ابوبکر و عمر و عثمان لعنت بفرستید و از آن‌ها تبرا جوئید، مردم برای آن که بیش از آن اهانت‌های این جوانک به مقدسات مسلمانان را نشنوند، و در اثر شنیدن این اهانت‌ها که قادر به ممانعت از آن نبودند مستوجب خشم خدا و عذاب دوزخ نگردند، انگشتان‌شان را در گوش‌هایشان کردند و راه سمع‌شان را بستند، چند تنی از علما و رجال شهر تصمیم گرفتند که از مسجد بروند، و خواستند که از جا حرکت کنند؛ ولی شاه، شمشیر بلند کرد و گفت: تبرا کنید. چونکه هیچکس به دستور شاه پاسخی نداد، شاه از فراز منبر به قزلباشان شمشیر به دست که در میان صف‌های نمازگزاران ایستاده و منتظر صدور اذن خونریزی بودند، دستور داد که گردن‌های همه را بزنند، مسجد تبریز در آن روز به قتلگاه عظیمی تبدیل شد، و هیچکس نتوانست از دست قزلباشان جان سالم ببرد.

از آن روز به بعد شهر تبریز صحنه کشتار دسته‌جمعی مکرر، آتش‌سوزی، غارت، و تجاوز ناموسی بود، همه علما، فقیهان، مدرسان، پیش‌نمازان، مؤذنان، قاضیان، و مکتب‌داران را قزلباشان در روزهای آینده بازداشت کردند تا آن‌ها را توبه دهند، و مجبور کنند که از ابوبکر و عمر و عائشه تبراً جست‌ه به آن‌ها دشنام بدهند؛ و چونکه هیچ مسلمانی حاضر نمی‌شد که چنین اهانتی به مقدسات خودش بکند، لامحاله سرنوشت همه شوم بود، بسیاری قتل عام شدند، خانه‌هایشان به آتش کشیده شد، زن و فرزندان‌شان دستگیر شده مورد تجاوزهای وحشیانه قرار گرفتند. دسته‌جات قزلباشان با دشنه و تبر در کوچه‌های شهر تبریز به راه افتاده شعار می‌دادند، و از مردم می‌خواستند که از خانه‌ها بیرون آمده تبراً کنند، اهل هر خانه ای که از خانه‌اشان خارج نمی‌شدند و با شعارهای قزلباشان هم‌نوایی نمی‌کردند، مورد غضب واقع و نابود می‌گشتند، تجاوز جنسی به دختران و پسران تبریز و دریدن شکم زنان باردار و به آتش کشیدن اجساد کشتگان در روزهای آینده یک امر تکراری بود که در همه ساعات شبانه روز در هرکوی و برزنی در برابر دیدگان همگان اتفاق می‌افتاد، چنان هراسی بر مردم شهر تبریز مستولی شده بود که نمونه‌اش را تاریخ ایران به یاد نداشت.

در این میان دسته‌جات بزهکاران شهری نیز به قزلباشان پیوستند تا از آب گل‌آلود ماهی بگیرند و از این رهگذر به نان و نوایی برسند، یا عقده‌های بزهکارانه خودشان را بگشایند، این بزهکاران چون می‌دیدند که قزلباشان از هرکه تبراً کند و مردم را

به تبراکردن وادارد خوششان می‌آید، در روزهای آینده دسته‌جات تیرایی تشکیل دادند، و تبرها و دشنه‌هایی بر سر دست گرفته در کوچه‌ها به راه افتادند تا با بهانه قراردادن اجبار مردم به تبراً کردن از سنی‌ها و درآمدن به دین قزلباشان به جان و مال و ناموس مردم دست‌درازی کنند؛ یکی از بازرگانان اروپایی که در آن زمان به هدف خریداری اموال تاراجی از قزلباشان در تبریز بوده، در یادداشتش نوشته که زنان آبستن را از خانه‌ها بیرون کشیده شکم‌شان را می‌دریدند و جنین‌هایشان را می‌کشتند. یکی دیگر از این‌ها نوشته که در خلال چند روز بیست هزار تن از مردم تبریز کشته شدند. و یکی دیگر از این‌ها در یادداشتش متذکر شده که آنچه شاه اسماعیل با بی‌رحمی در تبریز کرد در جهان بی‌سابقه است، و شاید بتوان فقط نرون را با او مقایسه کرد. فجایع تبریز چنان تکان‌دهنده بود که در مدت کوتاهی خبرش به اروپا رسید، و یک وقایع‌نگار اروپایی در وقایع زمستان ۸۸۰ شمسی چنین نوشت:

گزارشی به تاریخ دسامبر ۱۵۰۱ میلادی در باره پیغمبر جدید [یعنی شاه اسماعیل] از قول مسافرینی که تازه از ایران برگشته‌اند، داده شده که در باره صوفی ۱۴ ساله و ادعای پیغمبری و خدائی او و ۴۰ خلیفه‌اش که اعمال مذهبی را از طرف او انجام می‌دهند بحث می‌کند.

ادامه دارد...

جامعه‌ی اهل سنت، اظهارات کارشناس هتاک را محکوم کرد

اظهارات ناروای کارشناس افراطی شبکه‌ی «ولایت» علیه شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید، عالم مطرح اهل سنت ایران در برنامه‌ی زنده‌ی «دفاع از ثقلین» ۱۷ فروردین ۱۳۹۶ که از این شبکه پخش شد، با واکنش و محکومیت شدید جامعه‌ی اهل سنت ایران مواجه شد.

توهین بی‌شرمانه و تهمت‌های ناروای آخوند رافضی و عامل یهود و استکبار جهانی که در این شرایط حساس به دنبال راه اندازی اختلافات و درگیریهای داخلی است، به مولانا عبدالحمید عالم و شخصیت محبوب دلهای جامعه اهل سنت و حتی برادران شیعه کشور. عوعوی این عامل صهیونیسم جهانی چه تبعاتی را برای ملت ایران به دنبال خواهد داشت؟

به دنبال سفر حضرت شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید امام جمعه محترم و محبوب اهل سنت زاهدان به مکه مکرمه و شرکت در مجمع فقهی، کارشناس شبکه ولایت در چند روز اخیر به این چهره شاخص اهل سنت در کشور که اعتدال گرا، منادی وحدت، خیرخواه، محب وطن و کشور است اهانت نموده و تهمت‌های ناروا و غلط نسبت داده است، اینجانب سخنان مغرضانه‌ی فرد مذکور را محکوم می‌کنم.

اینجانب این اقدام هتاکانه و وقیحانه آخوند ابوالقاسمی را که بعنوان کارشناس ناشناس در برنامه‌ی تلویزیونی شبکه ولایت که تحت حمایت مستقیم آیه الله مکارم شیرازی می‌باشد، بشدت محکوم می‌نمایم. هر چند گستاخی این منافق صفتان دور از انتظار نیست که در حقیقت سرشت این گونه افراد بر این است؛ اما حمایت مرجعیت آیه الله مکارم شیرازی از فعالیت چنین شبکه‌ای دور از انتظار جامعه اهل سنت است.

شیخ الاسلام خط قرمز ماست. اگر من هزار فرزند داشته باشم، حاضرم همه‌ی آنها را فدای حضرت شیخ الاسلام کنم.

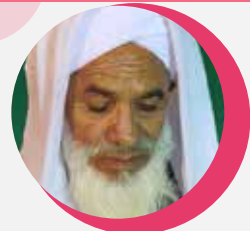
مولانا عبدالحمید مرادزهی

مولانا حبیب الرحمن مطهری

مولانا محمدگل خاشی

مولانا فضل الرحمن کوهی

در اوضاعی که شعله فتنه در خاورمیانه زوزه می کشد یاوه گویی هایی از بعضی تریبون های تکفیری، رافضی و اختلاف انگیز به صورت نابخردانه لبه تیز اتهام و افتراء را متوجه شخصیت وحدت طلب، تقریبی، دلسوز جامعه ایرانی و شخصیت اول اهل سنت کرده و ایشان را با پرچسب های واهی و خیالی همچون ناصبی و دهها افتراء بی شرمانه به باد انتقاد گرفته است. بنابر این هتاکي ها بر خود لازم دانستم که این عمل وقیحانه را محکوم و تاکید کنم که توهین به شخص شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید (زید مجده) توهین به جامعه اهل سنت می باشد.

اخیرا یک شبکه جهانی داخلی آن هم در شهر علمی و مذهبی کشور با سخنان سخیف و هتاک و نابخردانه که بوی تعفن و تفرقه را به جهان عرضه نمود، سخنان اهانت آمیز و تهمتهای ناروا به شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید غیر منطقی بلکه خارج از اخلاق اسلامی و حقوق انسانی و ایجاد تفرقه و ترویج افراط گرایی بنفع دشمنان است.

باید جلوی افراد بی مسئولی که از شبکه های ماهواره ای در مورد مولانا عبدالحمید افتراء و دروغ می گویند گرفته شود، یک شخص بی تدبیر مدعی می شود که خود اهل سنت به حساب مولوی عبدالحمید می رسند، کدام شخص سنی هست که حتی به سایه مولانا عبدالحمید نگاه بدی داشته باشد؟! اگر شهروند اهل سنتی نسبت به مولانا نگرش منفی داشته باشد اهل سنت نیست.

همگان باید بدانند، بخصوص کسانی که تیر می اندازند و کمان را پنهان می کنند! مولانا عبدالحمید، محبوب دلبد و جای امید همه ی اهل سنت راستین ایران است، همچنین مورد احترام قاطبه ی اهل تشیع فهیم و صلح طلب و آرامش خواه. لذا توهین و بی ادبی به مقام ایشان، توهین و طریت با اهل سنت شمرده خواهد شد.

مولانا سید محمد فاضلی موحد

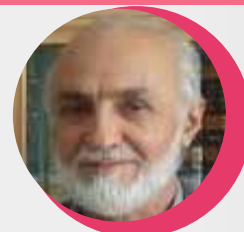
مولانا عبدالصمد ساداتی

مولانا محمد حسین گرگیچ

کاک حسن امینی

دکتر جلال جلالی زاده

اقتراها و گستاخی شبکه تکفیری ولایت نسبت به مولانا عبدالحمید جریانی که در کشورمان یک روی سکه‌ی داعش است سال‌ها از طریق شبکه اهل بیت و شبکه ولایت و دیگر شبکه‌ی شیرازی‌ها همیشه در مواقع حساس به وحدت ملی و مذهبی ایرانیان خدشه وارد می‌کنند.

جا دارد توجه مسئولان نظام و کشور را به این مطلب جلب کنم که:

* باید جلوی این نوع افراد وابسته به جریانهای شیعه انگلیسی را بگیرند.

* دادستان محترم و دیگر مراجع قضایی به عنوان مدعی العموم در این قضیه ورود پیدا کرده و سازمان‌های امنیتی این شخص را به عنوان تفرقه افکن و نماینده شیعه انگلیسی به دادگاه معرفی و برخورد قانونی صورت بگیرد.

* گردانندگان شبکه ولایت این فرد را اخراج کرده و از او اعلام برائت کنند.

مولانا عبدالرحمن حسن زهی

مولانا عبدالحمید سیدزاده

از آنان که همسران پیامبر و شخصیات نخست و برتر اسلام را نجس می‌دانند و به آنان تهمت می‌زنند، انتظار نمی‌رود که مولانا عبدالحمید را پاک بفهمند. وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ.»

شبکه تفرقه افکن و انگلیس مآب موسوم به «ولایت» که کاری جز آسیب زدن به وحدت از طریق تحقیر، توهین و هتاک‌ی و تحریک مردم ندارد، اخیراً در برنامه‌ای سراسر هتاک‌ی یکی از بزرگترین علمای مورد احترام مردم شیعه و اهل سنت کشور محور اعتدال گرایی و خیرخواهی جناب شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید (حفظه الله) را مورد تاخت و تاز قرار داده و هرچه را اربابان انگلیسی و صهیونیست مجریان برنامه تلویزیون ولایت دیکته نموده بودند بیان و قلب میلیون‌ها اهل سنت ایرانی و میلیون‌ها شیعه حامی اعتدال و دوستی و همدلی در ایران را جریحه دار کردند.

فراکسیون اهل سنت

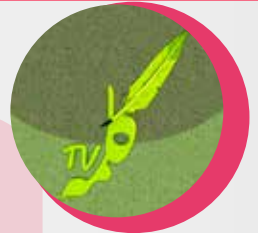

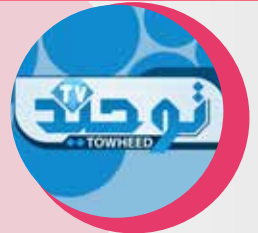
شبکه جهانی وصال حق

شبکه جهانی کلمه

شبکه جهانی توحید

شبکه جهانی نور

اهانت و افترا به مولانا عبدالحمید - حفظه الله تعالی - از خبث درونی و اهداف شوم گردانندگان تکفیری و تفرقه افکن شبکه‌ی ولایت پرده برداشت و اهل سنت و موحدان و ایرانیان منصف و دلسوز ملت ایران را از دسیسه‌ی این مزدوران و شیعیان انگلیسی آگاه نمود.

آخوندهای صفوی رافضی فراموش نکنید که ایشان مولانا عبدالحمید است و رهبر یک ملتی است که اگر مویی از سر ایشان کم شود ملت غیور بلوچ ساکت نخواهد ماند، گرچه می دانیم این تهدیدها نشانه ضعف شما در بیان استدلال و منطق است.

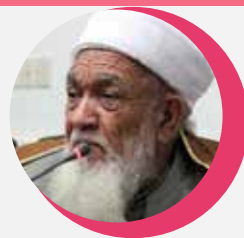
اذا لقوكم قالوا آمنا و اذا خلوا عضوا عليهم الانامل من الغيظ (آل عمران) هنگامی که با شما ملاقات می کنند می گویند ایمان آوردیم. و هنگامی که به خلوت می روند از خشم انگشتانشان را می جوند.

خشم، کینه و سخنان زشتی که توسط کارشناس شبکه تلویزیونی وابسته به مکارم شیرازی با مدیریت قزوینی علیه یکی از برجسته ترین علمای اهل سنت ایران بیان شد در واقع ماهیت اصلی دست اندرکاران شبکه تفرقه افکن و سنی ستیز ولایت را نمایان می کند.

مولانا عبد الحمید شخصیتی محبوب و رهبری فرزانه است که در طی سالهای عمر بابرکت خود خدمات ارزنده ای به هموطنانش کرده است، و به همین دلیل مورد احترام تمامی ایرانیان منصف میباشد، و اینکه تیر اهانت و ناسزاگویی شبکه رافضی ولایت ایشان را هدف قرار داده است دور از انتظار نبوده و نیست که این شبکه رافضی به پیروی از عبدالله بن سبأ بنیان گذار مذهب رافضی گری به مقدسات اهل سنت و بزرگان صحابه و اهل بیت پیامبر صلی الله علیه وسلم به کرات توهین و بی احترامی نموده است، اما در سایه هوشیاری اهل سنت و بیداری ملت ایران توطئه های آخوندهای افراطی و شبکه ی تکفیری ولایت دامن خودشان را خواهد گرفت و بیشتر از هر وقتی منفورتر خواهند شد.

مولانا محمدحسن برفی

«توهین به مولانا عبدالحمید، توهین به تمام جامعه اهل سنت است و ما این را نمی‌پذیریم. هر کس در هر لباسی بخواهد توهین، بی‌حرمتی و بی‌احترامی کند، برای ما قابل تحمل نیست و ما آن را به شدت محکوم می‌کنیم.»

مولانا غلام حیدر فاروقی

فرد موهن به حضرت شیخ الاسلام «شیعه‌ی انگلیسی» است، ما مسلمانان این اهانت و توهین را به شدت محکوم می‌کنیم و از همه‌ی مسئولین تقاضا داریم طبق قوانین، کسی را که خواسته باشد بین مسلمانان تفرقه ایجاد کند محاکمه کنند.»

کمپین فعالین بلوچ

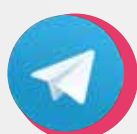
توهین به چهره‌هایی که بخاطر تلاش برای صلح و حقوق مردم جایزه حقوق بشر دریافت کرده اند، جز دشمنی با مردم و حق مردم و آگاهی مردم نیست.

ماهنامه راوی

الحمدلله، شبکه افراطی و تکفیری ولایت با هجمه، اهانت، فحاشی و تهدید مولانا عبدالحمید -حفظه الله تعالی- سبب انسجام و محبت و یکپارچگی بیشتر جامعه اهل سنت ایران گردید.

همچنین جمعی از نویسندگان و روزنامه‌نگاران اهل سنت از جمله عبدالحکیم شه‌بخش، یعقوب شه‌بخش، ولی‌الله رفیعی، حسین سلیمان‌پور و دیگران در یادداشت‌های انتقادی جداگانه با اعلام بیزاری از اهانت به شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید، بر لزوم هوشیاری مسئولین و جلوگیری از فعالیت‌های جریان‌های افراطی-شیعی تأکید کردند.

علاوه بر این، کاربران شبکه‌های اجتماعی با واکنش نسبت به این قضیه، به هتاک‌های این کارشناس افراطی پاسخ دادند.

الگوی برتر بانوان

قسمت اول

همه ما زندگی نامه بانوان صدر اسلام را مطالعه نموده و یا کم و بیش اطلاعاتی در این زمینه از طریق رسانه ها و کتاب ها به دست آورده ایم. آن ها در هر زمینه ای از زندگی الگو و نمونه عملی زنان مسلمان به حساب می آیند، بانوانی که صدها سال پیش از خود، زندگی طلایی به جای گذاشتند تا درسی برای آیندگان باشد، بانوان صدر اسلام از همسران پیامبر و زنان صحابه و زنان تابعین؛ همه آنان همسرانی نمونه و ایده آل برای شوهرانشان بودند و با بکارگیری مهارت های زندگی از قرآن و احادیث پیامبر -صلی الله علیه و سلم- توانستند زندگی پر بار معنوی و نمونه تشکیل دهند.

آیا به این اندیشیده ایم که چگونه می توانیم آنها را الگوی عملی خود قرار دهیم؟

آنها دارای چه مهارتها و فضایل و سجایای اخلاقی بودند که با گذشت چند قرن نام نیک آنها هنوز باقی مانده و از آنها به خوبی و نیکی یاد می شود؟ ما چگونه می توانیم در عصر حاضر از این مهارت های زندگی استفاده کنیم؟!

و از آنجایی که می دانیم در زندگی تنش و اختلاف و ... بین زن و شوهر پیش می آید و می توان گفت این جز جدایی ناپذیر زندگی زوجین می باشد ولی مهمترین اصل نحوه برخورد و حل مساله است که چگونه با مشکل برخورد کنیم حتی همسران پیامبر از این قاعده مستثنی نبوده چون دو شخص

(زن و مرد) با دید و افکار و سلايق متفاوت در کنار هم زندگی می کنند و این تفاوت ها است که در برخی موارد باعث شیرینی زندگی شده و آداب ارتباط (مهارت زندگی) می تواند باعث پیوند محکم تر دو طرف شود.

شاید با خود این گونه بیندیشیم که مهارت ها و رفتارهای بانوان صدر اسلام مختص آن دوران بوده و ما در عصر حاضر که عصر تکنولوژی و وسایل ارتباط جمعی است نمی توانیم آنها را الگوی عملی خود قرار داده و از رفتار و اخلاق و سجایای آنها بهره ببریم.

**شاید با خود این
گونه بیندیشیم که
مهارت ها و رفتارهای
بانوان صدر اسلام
مختص آن دوران بوده
و ما در عصر حاضر
که عصر تکنولوژی و
وسایل ارتباط جمعی
است نمی توانیم آنها را
الگوی عملی خود قرار
داده و از رفتار و اخلاق
و سجایای آنها بهره
ببریم.**

در این نوشتار به بخشی از مهارت های آنان اشاره ای خواهیم داشت که چگونه و در چه مواردی از مهارت های زندگی استفاده کرده اند. و ما چگونه می توانیم از این مهارت ها در زندگی خود استفاده کنیم.

امروزه کارشناسانی که در حوزه مسایل روان فعالیت دارند با برگزاری کارگاه های آموزشی چند روزه و یا چند ماهه و با هزینه هایی گزافی (که باعث اتلاف وقت و هزینه و انرژی می شود) سعی در یادگیری مهارت هایی دارند که از آن ها به عنوان مهارت های زندگی یاد می کنند و بر یادگیری مهارت های زندگی تاکید ویژه ای دارند.

بانوان صدر اسلام این مهارت ها را با بهره گیری از آیات قرآن و احادیث پیامبر -صلی الله علیه و سلم- فرا گرفته و در زندگی روزمره خود آن را اجرا کردند. پس برای ما کافی است که زندگی این بزرگوارن را الگوی خود قرار دهیم و با نگرش و دید این عزیزان به زندگی نگاهی بیندازیم تا بتوانیم خیلی راحت زندگی بانشاط و موفقی داشته باشیم و بدانیم که شادی و خوشبختی زندگی در سرمایه، ویلا و اتومبیل و ... نیست بلکه یه خانم هنرمند می تواند در بدترین شرایط، زندگی ایده آل و شادی را برای خود مهیا سازد.

ابتدا لازم است به تعریف مهارت های زندگی و تعریف و انواع آن پرداخته شود. و با نگاه به زندگی بانوان صدر اسلام، مهارت های زندگی آنان را در زندگی

مهارت های زندگی،
مهارت هایی هستند که
توانایی اجتماعی، روحی
و روانی فرد را بالا می
برند و باعث می گردد
او بتواند به نحوی بهتر
و موثرتر با مشکلات و
دشواری های زندگی
کنار بیاید و آن ها را
حل کند.

خود بیاوریم.

مهارت زندگی چیست ؟

سازمان جهانی بهداشت مهارت های زندگی را چنین تعریف نموده است: توانایی انجام رفتار سازگارانه و مثبت به گونه ای که فرد بتواند با چالش ها و ضروریات زندگی روزمره خود کنار بیاید.

در تعریف دیگر می توان مهارت های زندگی را مجموعه ای از مهارت ها و شایستگی های فردی و گروهی دانست که افراد برای زیستن در هزاره جدید به آن نیازمند می باشند. همزمان با یادگیری تسلط و استقرار، در این مهارت ها فرد علاوه بر رسیدن به آرامش و تعادل در زندگی فردی و اجتماعی به ایفای نقش در زندگی خود می پردازد.

مهارت های زندگی، مهارت هایی هستند که توانایی اجتماعی، روحی و روانی فرد را بالا می برند و باعث می گردد او بتواند به نحوی بهتر و موثرتر با مشکلات و دشواری های زندگی کنار بیاید و آن ها را حل کند.

انواع مهارت های زندگی : مهارت های زندگی به ده قسمت تقسیم می شوند که شامل:

۱. مهارت خود آگاهی
۲. مهارت همدلی
۳. مهارت روابط بین فردی
۴. مهارت ارتباط موثر
۵. مهارت مقابله با استرس
۶. مهارت مدیریت هیجان
۷. مهارت حل مساله
۸. مهارت تصمیم گیری
۹. مهارت تفکر خلاق

یکی از این موارد، توانایی ایجاد رابطه دوستانه است که در سلامت روانی و اجتماعی بسیار موثر است،

مهارت روابط بین فردی از دیدگاه قرآن :

خدای متعال در سوره نور آیه ۲۷ می فرماید: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا»

ای کسانی که ایمان آورده اید! وارد خانه هایی جز خانه های خود نشوید، تا اجازه بگیرید، و براهل آن (خانه) سلام کنید، این برای شما بهتر است، باشد که پند گیرید

* مهارت روابط بین فردی

مهارتی است برای تعامل مثبت با افراد جامعه که یکی از این موارد، توانایی ایجاد رابطه دوستانه است که در سلامت روانی و اجتماعی بسیار موثر است،

* مهارت ارتباط موثر

این توانایی به فرد کمک می کند تا بتواند کلامی و غیر کلامی و مناسب با فرهنگ، جامعه و موقعیت، خود را بیان کند بدین معنی که فرد بتواند نظرها، عقاید، خواسته ها، نیازها و هیجان های خود را ابراز و به هنگام نیاز بتواند از دیگران درخواست کمک و راهنمایی نماید با کسب این مهارت، افراد می آموزند برای درک بهتر دیگران، به شیوه ای درست به صحبت های آنها گوش دهند

مهارت ارتباط موثر از دیدگاه قرآن:

خدای متعال در سوره آل عمران آیه ۲۰۰

۱۰. مهارت تفکر نقادانه

* مهارت خودآگاهی چیست ؟

توانایی شناخت نقاط ضعف و قوت هر فرد است. اگر هر فرد بتواند تصویری واقع بینانه از خود بدست آورد و نیازها و تمایلاتش را به خوبی بشناسد، می تواند با حقوق فردی، اجتماعی و مسولیت های فردی و اجتماعی آشنا شود

مهارت خود آگاهی از دیدگاه قرآن :

خداوند متعال در قرآن کریم سوره مائده آیه ۱۰۵ می فرماید: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ) ای کسانی که ایمان آورده اید! مراقب خود باشید.

* مهارت همدلی چیست ؟

مهارت همدلی یعنی فراگیری نحوه درک احساسات دیگران و اینکه فرد بتواند زندگی دیگران را حتی زمانی که در آن شرایط قرار ندارد، درک کند. همدلی به فرد کمک می کند تا بتواند انسان های دیگر را حتی در شرایط متفاوت بپذیرد و به آنها احترام بگذارد، همدلی باعث بهبود روابط اجتماعی می شود و به ایجاد رفتارهای حمایت کننده، نسبت به انسان های دیگر منجر می شود. از جمله اجزای همدلی کردن احترام قائل شدن برای دیگران است

مهارت همدلی از دیدگاه قرآن :

خداوند متعال در سوره توبه آیه ۷۱ می فرماید: وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ و مردان مؤمن و زنان مؤمن دوستان (و یاور) یکدیگرند.

* مهارت روابط بین فردی

مهارتی است برای تعامل مثبت با افراد جامعه که

* مهارت مقابله با

استرس

این توانایی شامل شناخت استرس های مختلف زندگی و تأثیر آنها بر فرد است .

شناسایی منابع استرس و نحوه تأثیر آن بر انسان ، فرد را قادر می سازد تا با اعمال و موضع گیری های خود فشار و استرس را کاهش دهد.

می فرماید: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (آل عمران: ۲۰۰)
ای کسانی که ایمان آورده اید! صبر کنید، و دیگران را به صبر و شکیبائی فرا خوانید (و پایداری کنید) و مرزها را نگهبانی

کنید، و از خدا بترسید، شاید رستگار شوید.

* مهارت مقابله با استرس

این توانایی شامل شناخت استرس های مختلف زندگی و تأثیر آنها بر فرد است . شناسایی منابع استرس و نحوه تأثیر آن بر انسان ، فرد را قادر می سازد تا با اعمال و موضع گیری های خود فشار

و استرس را کاهش دهد.

معمولاً استرسها از عدم علم و آگاهی به نتیجه کار و عمل در حال انجام ناشی می شود

مهارت ارتباط موثر از دیدگاه قرآن:

خدای متعال در سوره فتح آیه ۱۸ می فرماید: لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا

به راستی خداوند از مؤمنان - هنگامی که زیر درخت با تو بیعت کردند - خشنود شد ()، پس آنچه که در درون دلهایشان بود دانست، لذا آرامش را بر آنها نازل کرد و پیروزی (وفتحی) نزدیک را به آنها پاداش (آرامش خاطر و آسودگی خیال، هدیه ای از سوی خداوند است داد).

ادامه دارد...

مذهب تکفیر

قسمت سوم

الفطرة خاصة الى المستضعف . و تعطى الزكاة أطفال المؤمنين دون أطفال غیرهم.^(۱) ویژگی اول ایمان است بنابر این به کافر و معتقد به غیر حق (اهل سنت) داده نمی شود. و با نبود مومن (شیعه اثناعشری) پرداخت فطریه به مستضعف جواز دارد. و زکات به کودکان مومنان (شیعیان) داده شود و به کودکان غیر مومنان داده نشود.

در توضیح «معتقد به غیر حق»، صادق شیرازی از مراجع تقلید کنونی در پاورقی می نویسد: «معتقداً لغير الحق [الحق هو الاعتقاد باثني عشر إماماً ، فمن لم يعتقد بذلك كاملاً فليس معتقداً للحق».^(۲) معتقد به غیر حق [حق یعنی اعتقاد به دوازده امام] و کسی که بر این باور نباشد معتقد به حق نیست.

جعفر حلی نیز در کتاب دیگری در باب مستحقین زکات، ایمان را شرط می داند و در تعریف آن می نویسد: «الأول: الإيمان ، وهو معتبر إلا في المؤلفه ، فلا يعطى الكافر ، وعلى ذلك أهل العلم ... وكذا لا يعطى غير الإمامي وإن اتصف بالإسلام...»^(۳) اول ایمان است که به جز مولفه القلوب، در تمام موارد الزامی است. بنابر این به کافر زکات داده

ایمان به معنای خاص (شیعه بودن) در مساله مستحقین زکات یکی از اجماعیات علمای شیعه است که در این مساله علمای شیعه بر آن اجماع نموده و ایمان را شرط دریافت کننده زکات می دانند و آن را در کتاب های فقهی و رسائل عملیه خود در باب زکات آورده اند. برخی از علما و فقههای شیعه در این مساله به تعریف ایمان پرداخته که معنا و مفهوم ایمان چیست و برخی دیگر در این مساله ایمان را تعریف نکرده و فقط به آوردن واژه ایمان اکتفا نموده اند. در این بحث از کتاب هایی حواله داده شده که به معنا و مفهوم ایمان اشاره ای داشته اند.

ایمان، از شرایطی است که علمای شیعه برای مستحق زکات شرط دانسته و در تعریف ایمان مطالبی آورده اند که اهل سنت را از تعریف ایمان خارج می کند. گفته های مراجع و علمای شیعه در مساله زکات چنین است:

جعفر حلی معروف به محقق حلی و محقق اول؛ فقیه، اصولی و شاعر شیعه در قرن هفتم و استاد علامه حلی در باب مستحقین زکات، ایمان را از شرایط آن می داند و در تعریف ایمان می نویسد: «الوصف الأول : الإيمان . فلا يعطى كافرا ، ولا معتقدا لغير الحق. ومع عدم المؤمنين ، يجوز صرف

نمی شود و اهل علم بر این قول هستند. و نیز به غیر امامی اگر چه مسلمان نامیده شود زکات داده نمی شود.

ابن مطهر حلی مشهور به علامه حلی از نامداران مرجعیت شیعه در قرن هشتم در بحث زکات، ایمان را یکی از ویژگی های مستحقین زکات می داند و بعد از بیان اختلاف علمای شیعه و سنی در این باره مساله ای بیان می دارد: «مسألة: ولا يكفي الاسلام بل لابد من اعتقاد الايمان فلا يعطى غير الامامي ذهب إليه علماؤنا أجمع». ^(۴) مساله: در این باره اسلام کافی نیست بلکه باور و اعتقاد به ایمان نیز ضروری است و زکات به غیر از دوازده امامی پرداخت نشود و همه علمای ما (شیعه) بر این اجماع نموده اند.

حلی در کتاب دیگری نیز در باب مستحقین زکات در تعریف ایمان می نویسد: «وشرط علمائنا ايضا الإيمان، فلا يعطى غير المؤمن عندنا ... لان مخالف الحق محاد لله ورسوله فلا تجوز مودته ، والزكاة معونة ومودة فلا تصرف اليه». ^(۵)

علمای ما (شیعه) همچنین ایمان را شرط دانسته اند به همین خاطر زکات به غیر مومن داده نمی شود.. زیرا مخالف حق (اهل سنت) دشمن خدا و رسول است و دوستی با آن جایز نیست و پرداخت زکات کمک و دوستی است بنابر این به آنان داده نمی شود.

حلی باز هم در کتاب دیگری از کتاب های فقهی خود، در تعریف ایمان در باب مستحقین

زکات اهل سنت (مخالف) را از تعریف ایمان خارج می داند و در ندادن زکات به آنان، اهل سنت را در دریف کافران قرار می دهد. وی می نویسد: «الأول : الإيمان ، ... ولا يجوز اعطاء المخالف للحق وإن كان مسلماً ، لقول الباقر والصادق عليهما السلام : الزكاة لأهل الولاية . ولانه خالف في أصول الدين وجحد ما هو ركن فيه ، فأشبه الكافر في المنع». ^(۶) اولین ویژگی مستحقین زکات ایمان است... پرداخت زکات به مخالف حق (اهل سنت) اگر چه مسلمان باشد جایز نیست. به خاطر گفته امام باقر و امام صادق علیهما السلام که فرمودند: زکات را فقط به ولایت داران (شیعیان) بپردازید زیرا او (سنی) در اصول دین مخالفت کرده و آن چیزی که رکن دین است را منکر شده بنابر این در ندادن زکات به مخالف مانند کافر است.

شهید اول نیز در باب مستحقین زکات می نویسد: «يشترط الايمان فى الجميع الا المولفته فلا يعطى الكافر ولا معتقد غير الحق من المسلمين». ^(۷)

ایمان به جز مولفه قلوب در تمام اصناف مستحقین شرط است به همین خاطر به کافر و معتقد به غیر حق زکات داده نمی شود.

شهید اول در کتاب دیگری در این باب، ایمان را اینگونه تعریف می کند: «يشترط فيهم إلا المؤلف الإيمان، فلا تعطى المخالف وإن كان مستضعفا» ^(۸) جز مولفه القلوب، در سایر اصناف ایمان شرط است بنابر این به مخالف، اگر چه مستضعف باشد زکات تعلق نمی گیرد.

اول و شیخ بهایی نیز ایمان را به امامات ائمه تفسیر و اجماع علمای امامیه را بر این مساله بیان می دارد: «لقد أجمع الأصحاب على اعتبار الإيمان، أعني القول بإمامة الأئمة الاثني عشر عليهم السلام»^(۱۲).

اصحاب و فقهای شیعه بر اعتبار ایمان یعنی اقرار به امامت امامان دوازده گانه در مساله زکات اجماع دارند.

یوسف بحرانی مشهور به صاحب حدائق و محدث بحرانی فقیه، محدث و از مراجع به نام و علمای قرن دوازدهم، در باب اوصاف مستحقین زکات در تعریف ایمان می نگارد: الايمان الذي هو عبارة عن الاسلام مع اعتقاد إمامة الأئمة الاثني عشر (عليهم السلام) واعتبار هذا الوصف مجمع عليه نصا وفتوى.^(۱۳) ایمان یعنی اسلام توأم با اعتقاد به امامان دوازده گانه است، علما و فقهای شیعه بر این فتوا اجماع دارند.

میرزای قمی از علما و مراجع و اصولی شیعه در قرن دوازدهم، ایمان را جزو ویژگی های مستحقین زکات می داند و در تعریف ایمان می نویسد: والمراد بالإيمان : هو الإسلام مع القول بالأئمة الاثني عشر -عليهم السلام- بدليل إجمالي تطمئن اليه النفس.^(۱۴) مراد از ایمان، اسلام توأم با اعتقاد به امامت امامان دوازده گانه با دلیل اجمالی که اطمینان قلبی پیدا شود.

جعفر کاشف الغطاء یکی از بزرگترین علما و مراجع اوایل قرن سیزدهم هجری، در باب

شهید ثانی در تنقیح کتاب شرائع اسلام حلی، سخنان وی در ایمان و معتقد به غیر حق را تفسیر نموده، می نویسد: «قوله : (الإيمان)... والمراد بالإيمان هنا معناه الأخص وهو الاسلام، والولاية للأئمة الاثني عشر عليهم السلام بدليل ما»^(۹)

گفته حلی در مورد ایمان؛ هدف از ایمان در اینجا معنای خاص تر آن، یعنی اسلام توأم با ولایت امامان دوازده گانه با دلایلی [از دیدگاه شیعه] است. و معتقد به غیر حق را اینگونه تفسیر می کند: «قوله : (ولا معتقدا غير الحق) . من المذاهب الإسلامية لا مطلق غير الحق كما لا يخفى»^(۱۰) هدف از معتقد به غیر حق، مذاهب اسلامی دیگر است نه مطلق [غیر حق] و کفار را شامل نمی شود.

سید محمد بن علی موسوی عاملی از علمای معروف و سرشناس شیعی در قرن دهم معروف به صاحب مدارک در باب ویژگی های مستحقین زکات، در تعریف ایمان می نویسد: المراد بالإيمان هنا معناه الخاص، وهو الاسلام مع الولاية لأئمة الاثني عشر عليهم السلام، واعتبار هذا الوصف مجمع عليه بين الأصحاب.^(۱۱)

در اینجا مراد از ایمان معنای خاص آن است یعنی اسلام توأم با اعتقاد به ولایت و امامت امامان دوازده گانه، و علمای شیعه بر این توصیف (اعتقاد به امامت) اجماع دارند.

محمد صالح مازندرانی فقیه، محدث و شخصیت دینی قرن یازدهم هجری و از شاگردان مجلسی

مستحقین زکات ایمان را اینگونه به تصویر می کشد: «أحدها الايمان و يتحقق بالإقرار والاعتقاد -من دون عناد بالله - وبالنبي صلى الله عليه وسلم وبالأئمة الاثني عشر عليهم السلام»^(۱۵).

اول: ایمان است که با اقرار -دور از عناد- به خدا، و پیامبر و امامان دوازده گانه تحقق می یابد. محمد حسن نجفی معروف به صاحب جواهر از فقهای اصولی شیعه در قرن سیزدهم ایمان را از شرایط مستحقین زکات می داند و در تعریف آن می نویسد: «الإيمان» بالمعنى الأخص (فلا يعطى الكافر) بجميع أقسامه في غير التآليف وسبيل الله ... (و) كذا (لا) يعطى عندنا (معتقدا لغير الحق) من سائر فرق المسلمين بلا خلاف أجده فيه بيننا»^(۱۶).

ایمان به معنای خاص تر، بنابر این به کافر زکات داده نمی شود جز مولفه القلوب و مسافر در مانده... و همچنین از دیدگاه شیعیان زکات به معتقد به غیر حق از سایر فرقه های اسلامی تعلق نمی گیرد و در این مساله هیچ اختلافی بین علمای امامیه نیست.

آغا رضا همدانی غروی از فقهای قرن سیزدهم و از شاگردان خاص میرزای شیرازی در باب مستحقین زکات، ایمان را اینگونه تعریف می کند: «الأول الايمان، يعني الاسلام مع الولاية للأئمة الاثني عشر عليهم السلام، فلا يعطى الكافر بجميع أقسامه، بل ولا معتقد لغير الحق من سائر فرق المسلمين بلا خلاف فيه على الظاهر بيننا،

والنصوص الدالة عليه فوق حد الإحصاء»^(۱۷).

اول ایمان، یعنی اسلام توأم با ولایت امامان دوازده گانه باشد و زکات به کافر و معتقد به غیر حق (اهل سنت) از سایر فرقه های اسلامی تعلق نمی گیرد و در این مساله بین علمای امامیه اختلافی نیست و احادیث و روایات بی شماری در این باب آمده است.

احمد نراقی معروف به فاضل نراقی از مراجع و علمای قرن سیزده هجری نیز در باب اوصاف مستحقین زکات اینگونه به تعریف ایمان می پردازد: «الاول الايمان ، اي الاسلام مع معرفة الأئمة الإثني عشر»^(۱۸).

اول ایمان؛ یعنی باور به اسلام با شناخت و اعتقاد به امامان دوازده گانه است. شهاب الدین مرعشی نجفی از مراجع معاصر، ایمان را شرط مستحق زکات دانسته و در تعریف ایمان می گوید: «الأول : الإيمان فلا يعطى للكافر بجميع أقسامه ، ولا لمن يعتقد خلاف الحق من فرق المسلمين حتي المستضعفين منهم ، إلا من سهم المؤلفة قلوبهم»^(۱۹).

شرط اول ایمان است، بنابر این زکات به کافر داده نمی شود و نیز به کسی که معتقد به غیر است از فرقه های مسلمین حتی به مستضعف آن ها، نیز زکات داده نشود.

ابو القاسم خویی، محمد صدر، وحید خراسانی و علی سیستانی از مراجع معاصر نیز در باب مستحقین زکات، مخالف (اهل سنت) را از

تعریف ایمان می نویسد: «الایمان، فلا يعطى

الكافر، ولا المخالف للحق وإن كان من فرق

الشيعة، بل ولا المستضعف من فرق المخالفين»^(۲۴).

یکی از شرایط مستحقین زکات ایمان است، بنابر

این به کافر و مخالف حق زکات تعلق نمی گیرد

اگر چه مخالف از فرقه های شیعه باشد و حتی

به مستضعف مخالفین (اهل سنت) نیز زکات داده

نشود.

صادق شیرازی از مراجع تقلید شیعه معاصر در

شهر قم و دارنده چندین کانال ماهواره ای تلویزیونی

از جمله کانال امام حسین و مرجعیت، در شرایط

مستحقین زکات، ایمان را کاملاً حذف نموده و واژه

دیگری جایگزین آن نموده است. حال آنکه ایمان

یکی از شرایط اجماعی علمای شیعه در این باب

است وی در این باره در مساله ۲۰۸۲ می نویسد: «

يجب في أخذ الزكاة أن يكون اثني عشرية فإذا أعطى

شيئاً من الزكاة لأحد باعتقاد أنه شيعي ثم تبين أنه لم

يكن شيعياً وجب أن يعيد دفع الزكاة إلا إذا أعطى

من سهم المؤلف قلوبهم»^(۲۵).

لازم و واجب است که گیرنده زکات (دریافت کننده)،

شیعه دوازده امامی باشد. اگر زکات را به فردی

پرداخت نمود و گمان برد که وی شیعه است بعداً

مشخص شد که شیعه نبوده اعاده پرداخت زکات

واجب است. مگر زمانی که از سهم مولفه قلوب

به غیر شیعی زکات داده باشد.

نکته:

مؤلفه القلوب را در کتاب های فقهی شیعه

تعریف ایمان خارج دانسته و می نویسند: «الإيمان

فلا يعطى الكافر ولا المخالف منها»^(۲۰)

ایمان شرط مستحق زکات است بنابر این به کافر

و مخالف (اهل سنت) زکات داده نشود.

صادق روحانی از مراجع معاصر، نیز در کتاب

۴۱ جلدی خود در باب مستحقین زکات ایمان را در

اثنا عشری بودن خلاصه می کند و می نویسد: «

الایمان الاسلام والولایة للأئمة الاثني عشر»^(۲۱).

ایمان، یعنی اعتقاد به اسلام و ولایت امامان دوازده

گانه است.

کمال حیدری از مراجع تقلید معاصر شیعیان نیز

در باب مستحقین زکات در مساله ۷۳ ایمان را شرط

دانسته و در تعریف آن می آورد: «الشرط الأول:

الإيمان والمقصود به الإيمان بالله تعالى وبالنبی الأكرم

والأئمة الاثني عشر»^(۲۲)

شرط اول ایمان است و هدف از آن؛ ایمان داشتن به

خدا، و پیامبر و امامان دوازده گانه است.

محمد سند بحرانی از علمای بحرین نیز در باب

مستحقین زکات ایمان را در اثنا عشری بودن خلاصه

کرده و اهل سنت (مخالف) را در تعریف ایمان

داخل نمی داند: «الإيمان، فلا تعطى الكافر ، وكذا

المخالف إلا من سهم المؤلف قلوبهم»^(۲۳).

ایمان شرط است بنابر این به کافر و همچنین به

مخالف (اهل سنت) به جز از سهم مولفه القلوب

زکات داده نشود.

روح الله خمینی بنیان گذار انقلاب ۵۷ خورشیدی

در ایران و مرجع تقلید، در مساله مستحقین زکات در

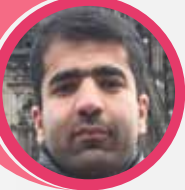
اینگونه تعریف کرده اند: مولفه القلوب، به کفاری اطلاق می شود که با اختصاص بخشی از زکات به ایشان، دل های ایشان، جلب و به اسلام متمایل می شود و یا در جهاد یا دفاع، مسلمانان را همراهی می کنند.

طبق نظر اجماعی علمای شیعه فقط از سهم مولفه قلوب به اهل سنت پرداخت می شود. و با داخل دانستن اهل سنت در سهم مولفه القلوب در مساله زکات، آنان را از اهل ایمان خارج می دانند.

ادامه دارد...

پانویس:

- (۱) جعفر حلی، شرائع الإسلام فی مسائل الحلال والحرام، ج ۱ ص ۱۲۸، بیروت: دارالقاری، چاپ یازدهم ۱۴۲۵ ق.
- (۲) همان.
- (۳) جعفر حلی، المعتبر فی شرح المختصر، ج ۲ ص ۵۷۹، قم: منشورات مؤسسه سید الشهداء، چاپ ۱۳۶۴ خورشیدی.
- (۴) ابن مطهر حلی، منتهی المطلب فی تحقیق المذهب، ج ۸ ص ۳۶۰، مشهد: آستان قدس رضوی، چاپ اول ۱۳۸۱ خورشیدی.
- (۵) ابن مطهر حلی، تذکره الفقهاء، ج ۵ ص ۲۶۳، قم: مؤسسه آل البيت، چاپ اول ۱۴۱۶ قمری.
- (۶) ابن مطهر حلی، نهایه الاحکام فی معرفه الاحکام، ج ۲ ص ۳۹۵ و ۳۹۶، قم: مؤسسه اسماعیلیان، چاپ دوم ۱۴۱۰ قمری.
- (۷) محمد مکی عاملی، البیان، ص ۳۱۵، قم: انتشارات محقق، چاپ اول: ۱۴۱۴ قمری.
- (۸) محمد مکی عاملی، الدروس الشرعیه فی فقه الامامیه، ج ۱ ص ۲۴۲، قم: مؤسسه نشر اسلامی، چاپ دوم: ۱۴۱۷ قمری.
- (۹) زین الدین عاملی، مسالك الافهام الی تنقیح شرائع الاسلام، ج ۱ ص ۴۲۱، قم: مؤسسه معارف اسلامی، چاپ سوم: ۱۴۲۵ قمری.
- (۱۰) همان.
- (۱۱) محمد موسوی عاملی، مدارک الأحکام فی شرح شرائع الاسلام، ج ۵ ص ۲۳۷، بیروت: مؤسسه آل البيت، چاپ دوم: ۱۴۲۹ قمری.
- (۱۲) محمد هادی مازندرانی، شرح فروع کافی، ج ۵ ص ۴۵۲، قم: دار الحديث، چاپ دوم: ۱۴۳۱ ق - ۱۳۸۹ خورشیدی.
- (۱۳) یوسف بحرانی، الحدائق الناضره فی احکام العتره الطاهره، ج ۱۲ ص ۲۰۳، بیروت: دارالاضواء، چاپ دوم: ۱۴۰۵ قمری.
- (۱۴) میرزای قمی، غنائم الايام، ج ۴ ص ۱۶۲، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ اول: ۱۴۲۰ ق - ۱۳۷۸ خورشیدی.
- (۱۵) جعفر کاشف الغطاء، کشف الغطاء عن مبهمات الشریعة الغراء، ج ۴ ص ۱۸۳، قم: مؤسسه بوستان کتاب، چاپ دوم.
- (۱۶) حسن نجفی، جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام، ج ۱۵ ص ۳۷۷، بیروت: دار احیاء التراث العربی، چاپ هفتم: ۱۹۸۱ میلادی.
- (۱۷) آغا رضا همدانی، مصباح الفقیه، ج ۱۳ ص ۵۸۸، قم: مؤسسه نشر اسلامی، چاپ اول ۱۴۱۶ ق - احمد رحمانی همدانی، الإمام علی بن ابی طالب من حبه عنوان الصحیفه، ص ۴۹۷، تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۴۱۷ قمری.
- (۱۸) احمد نراقی، مستند الشیعه الی احکام الشریعه، ج ۹ ص ۲۹۶، بیروت: مؤسسه آل البيت، چاپ اول: ۱۴۲۹ قمری.
- (۱۹) شهاب الدین مرعشی، منهاج المؤمنین، ج ۱ ص ۲۶۸، قم: نشر کتابخانه آیت الله مرعشی، چاپ ۱۴۰۶ قمری.
- (۲۰) ابوالقاسم خویی، منهاج الصالحین، ج ۱ ص ۳۱۴، قم: نشر مدینه العلم، چاپ بیست و هشتم ۱۴۱۰ قمری - محمد صدر، منهج الصالحین، ج ۲ ص ۷۴، بیروت: دار و مکتبه البصائر، چاپ ۱۴۳۲ - حسین وحید خراسانی، منهج الصالحین، ج ۲ ص ۳۳۱، قم: مدرسه امام باقر، چاپ ششم: ۱۳۸۶ خورشیدی - علی سیستانی، منهاج الصالحین، ج ۱ ص ۳۷۳، بیروت: دار المؤرخ العربی، چاپ چهاردهم: ۱۴۲۹ قمری.
- (۲۱) صادق روحانی، فقه الصادق، ج ۱۰ ص ۳۶۹، قم: منشورات اجتهاد، چاپ چهارم: ۱۴۲۹.
- (۲۲) کمال حیدری، کتاب الزکاه، ص ۶۱، مساله ۷۳.
- (۲۳) محمد سند، منهاج الصالحین، ج ۱ ص ۳۹۹.
- (۲۴) روح الله خمینی، تحریر الوسیله، ج ۱ ص ۳۰۵، بیروت: سفارت جمهوری اسلامی در دمشق، چاپ ۱۹۹۸ میلادی.
- (۲۵) صادق شیرازی، المسائل الاسلامیه ص ۴۵۴، بیروت: دار العلوم، چاپ پنجم ۱۴۲۴ قمری.

است:

(لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ)
: خدای تعالی دنباله ی کافران را می برد تا این
که حق را پاینده و باطل را نابود کند اگر چه
مجرمان را خوش نیاید. « انفال: ۸ »

کتاب آئینه اسلام - محمد ربیعی

آشنایی استاد ربیعی با استاد عبدالباسط از زبان

خود استاد:

همانطور که قبلاً در قسمت چهارم بیان کردیم
استاد ملا محمد ربیعی در مسابقات بین المللی
قرائت قرآن کریم در پاکستان شرکت کردند و در
آن جا با شیخ عبدالباسط آشنا می شود. شرح این
ماجرا را از زبان خود استاد می خوانیم: آشنایی
من با عبدالباسط هم به خاطر کُرْدیت من بود.
در سال ۱۹۶۲ میلادی جهت مسابقات بین المللی
قرائت قرآن از طرف ایران اعزام شده بودم. من
همیشه لباس های محلی، کردی، خود را در پوشش
خویش داشتم.

در اولین روز سفرم، در اقامتگاه قاریان، داشتم
برای خود تمرین می کردم و سوره احزاب را با
صدای بلند می خواندم. نفهمیده بودم که شاید
بعضی از قاریان به قرائتم گوش دهند، که یک
مرتبه صدای رسایی بلند گریست: «یا سلام:

ربیعی از تولد تا شهادت

قسمت پنجم

حضرت علی بن ابی طالب می فرماید: علم بهتر
از ثروت است، علم تو را محافظت نماید اما تو
ثروت را حفظ می نمایی، علم حکم و فرمان دهنده
و ثروت حکم پذیر و محکوم است، ثروت با خرج
کردن کاسته می شود و علم با صرف نمودن افزون
گردد.

باز هم خداوند منان را شاکریم که به ما توفیق
زنده ماندن داد که بتوانیم زندگی را در زیر سایه اش
در زمین با نام و یادش به بهترین نحو طی کنیم.
و به من توفیق عطا نمود که در مورد شخصیت
یکی از چهره های ماندگاری بنویسم که علی رغم
قلت امکانات و عدم همراهی زمانه، مدارج علمی
را یکی پس از دیگری فتح کرد و چون ستاره ای
نورانی درخشید و با قدم و قلم در طی مسیر دشوار
و پر رنج دعوت الی الله به عنوان دعوتگری راستین
وارد عرصه شد تا او نیز در خیل این کاروان جاودانه
قرار گیرد، و آن شخص بسیار بزرگوار استاد شهید
ملا محمد ربیعی بود.

حق پیروز می گردد
اگر چه ضعیف باشد و
باطل شکست می خورد
اگر چه قوی باشد زیرا
خدا حق و وعده اش
حق و حکمش حق و
خود همواره با حق

یا سلام، خدا تو
را قوت دهد برادر»
سرم را که بلند کردم
هیئت مصری را دیدم
که همان روز رسیده
بودند که در بینشان

عبدالباسط و خلیل الحصری را شناختم. از روی
صندلی برخاستم در همان حال عبدالباسط به نزد
من آمد و پس از سلام و مصافحه و دیده بوسی با
تمام آن‌ها، عبدالباسط به من و همراهانش - بعد
از این که لباس‌هایم توجه آن‌ها را به خود جلب
کرده بود - جریان گُرد بودنش را شرح داد.

من بسیار خوشحال شدم و در پوست خود
نمی‌گنجیدم. واقعاً نیروی عجیبی در من ایجاد
شد. از آن پس، تا آخرین روز اقامتمان که حدود
۵۰ شبانه روز بود مرا با خود همراه نمود به طوری
که با هم نماز جماعت می‌خواندیم.

ایشان چندین مرتبه از من خواهش کردند که
لباس‌هایم را به او دهم تا بپوشد و اکثر اوقات بر
روی عبای من نماز می‌گذارد.

یک روز از او پرسیدم که: «شیخ! پدر بزرگ شما
از کدام منطقه کردها بوده است؟» شیخ ما جواب
دادند: «در حقیقت او گُرد عراقی و اهل شقلاوه
بوده است.» در آن مسابقه، من رتبه ی دوم را کسب
کردم و بعد از آن جریان، یک بار نامه ای از ایشان
به دستم رسید که اول نامه با چنین کلماتی
شروع کرده بود: «از عبدالباسط گُردی، به

ربیع القلوب برادرم، قاری ایران

ایشان از بس به من محبت داشتند، همیشه

مرا ربیع القلوب - یعنی بهار دل‌ها - صدا می‌زدند.
این نامه حاوی چند عکس بود که در پاکستان
با هم گرفته بودیم. من هم اکنون نواری که در
پاکستان از صدایش ضبط کرده بودم را دارم و بارها
برای خود گوش می‌دهم. او در یک مجلسی که
داشتیم، سوره «مؤمنون» را به گونه ای قرائت کرد
که هم خود ایشان و همه ی ما شنوندگان به
گریه افتادیم.

در آن مجلس شیخ عبدالباسط آیه «ثم خلقنا
النطفة علقه فخلقنا العلقه مضغه» تا آخر آیه که
می‌فرماید: «فتبارک الله احسن الخالقین» سه بار،
با سه روایت - ورش، خلف و حفص - با سه آهنگ
متفاوت، به گونه ی عجیبی قرائت کرد.

بعد از شیخ عبدالباسط، شیخ محمود خلیل الحصری
نیز به جایگاه رفتند و ادامه ی آیات خوانده شده از
طرف عبدالباسط را قرائت کردند.

خشوع و فروتنی او را هیچ گاه فراموش نمی‌کنم.
تقوی و ترسش از خدا را هرگز از یاد نمی‌برم. خدا او
را رحمت کند هنگامی که برای نماز بیدار می‌شد،
بنده را نیز برای نماز، شب‌ها بیدار می‌کرد.

در شگفتم که این مرد هیچ گونه تکبر و غروری
نداشت. زمانی که می‌دید ما مطلبی را از او یاد
می‌گیریم، بسیار خوشحال می‌شد. اصلاً به خودش
نمی‌رسید، بسیار ساده پوش بود و موهایش اکثر
اوقات ژولیده و شانه نشده بود.

هر کسی از او درخواست می‌کرد که برایش چند
آیه ای بخواند، بدون هیچ بهانه و تأخیری، بلافاصله
شروع به قرائت می‌کرد و از همه مهمتر، موقعی
که با هم می‌نشستیم خیلی کم حرف می‌زد و

می گیرد.

از طرف دولت ایران ملامحمد ربیعی فرستاده شد، در این کنفرانس ۱۷ دولت اسلامی حضور داشتند، و ریاست کنفرانس با آقای طاهر همتی دبیر کمیته قراء قرآن در کراچی بود.

نتیجه مسابقات به این نحو اعلام شد.

آقای **شیخ خلیل الحصری** نفر اول از کشور مصر
آقای **ملا محمد ربیعی و عبدالباسط** مشترکا نفر
دوم از ایران و مصر
و آقای **شیخ صلاح الکبری** نفر سوم از لبنان تعیین
گردیدند.

ورود ملا محمد ربیعی نفر دوم قرآن در جهان به

ایران

آقای ملا محمد ربیعی (اهل قشلاق سفید بخش دیواندره سنندج) که از طرف وزارت اطلاعات شاهنشاهی ایران جهت شرکت در محافل قرائت قرآن و انتخاب به پاکستان اعزام شده بود به سنندج بازگشت نامبرده در شهرستان های مختلف پاکستان در کلیه محافل از قاریان ممالک اسلامی آن چنان وظیفه خود را به خوبی و به نحو احسن انجام داده که مورد تحسین ممالک اسلامی قرار گرفته و از طرف تیمسار سرلشکر پاک روان سفیر کبیر ایران در پاکستان و همچنین دفتر رایزن فرهنگی کراچی کتبا مورد تقدیر و تشویق واقع شد. آقای ربیعی با هنرنمایی خاص خود توانست آبروی ایران را حفظ نماید ورود ایشان به کشور را خیر مقدم می گوئیم.

ادامه دارد...

بیش تر آیات قرآن را زیر لب زمزمه می کرد و در همان حال چشمانش را روی هم می گذاشت و سرش را آرام آرام به گونه ی خاصی تکان می داد و هر چند گاهی از چشمانش اشک هایی جاری می شد و من هم بدون اختیار تحت تأثیر شدید وی قرار می گرفتم.

ایشان هیچ گاه نسبت به شاگردانش حسادت نمی کرد- و از لحاظ اخلاقی بسیار خوب و والا بودند و همواره در زمینه ی آموزش یاورمان بودند و از هیچ کمکی برای پیشرفت ما دریغ نمی کردند.

شهرت استاد ربیعی در ایران و پاکستان و سایر

کشورهای عرب و بیگانه

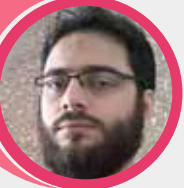
بعد از اینکه استاد ربیعی در میان ۲۲ قاری کشورهای مختلف مقام نایب قهرمانی را کسب می نمایند و تا آن زمان یک فرد ایرانی در مسابقات قراء جهان مقام نیاورده بود، این موضوع زبانزد خاص و عام شد و سر تیترو روزنامه های داخلی و خارجی و کشورهای عربی شد، و همگی به نوعی از استاد ربیعی تجلیل و قدر دانی نمودند مراتب لطف خود را حضور ایشان اعلام داشتند.

و این نکته قابل توجه است که از دو، سه قرن پیش و قبل از آن نیز، از آنجا که خود بنده تحقیق نمودم در تاریخ ایران هیچ قاری به مقام جهانی دست نیافته بجز استاد ربیعی که این افتخار بزرگی برای ملت ایران و بخصوص اهل سنت می باشد.

موفقیت قاری کردستانی در جهان

همه ساله در کشور پاکستان مسابقه ای برای توسعه قرائت قرآن مجید در ممالک اسلامی انجام می شود که با دعوت دولت میزبان از کشورها صورت

عامر عالی

خلافت

علی مرتضیٰ رضی الله عنه

قسمت دوم

بسم الله الحمد لله و الصلاة و السلام علی رسول الله

سیدنا علی رضی الله عنه در کوفه:

آغاز جنگ جمل

در راه کوفه و حتی بعد از رسیدن به کوفه مردم از سیدنا علی سوال می کردند که چرا به اینجا آمده ای می فرمود برای اصلاح آمده ام و سوال می کردند با آن قوم در بصره چه خواهی کرد می فرمود آنها برادرانمان هستند و سعی می کنیم آنها را پشیمان کنیم و بیعت بدهند و به شهرهای خود باز گردند و اگر قبول نکردند تا زمانیکه با ما نجنگند با آنها نمی جنگیم. سیدنا علی در جواب کسی که گفت خب اگر خدای ناکرده ما با هم جنگیدیم و کسانی کشته شدند آنها کجا خواهند بود؟ فرمود: اگر دلش صاف و بی غل و غش باشد کشته های ما و آنها وارد بهشت خواهند شد. و این از حکمت و فراست و دیانت سیدنا علی است که حتی مخالفانش را اهل بهشت می دانست. و سعی می کرد مردم را آرام کند تا فتنه ای رخ ندهد که به قول ایشان شکافی درست خواهد کرد که هرگز التیام نیابد.

سپس به خاطر ایجاد صلح، سیدنا علی، قعقاع بن عمرو تمیمی را نزد اهل بصره فرستاد و به

وی فرمود تا می توانی آنها را به وحدت و الفت دعوت بده، آنها را از جدایی و تفرق و اختلاف نهی کن قعقاع نزد ام المؤمنین رفت و عرض کرد مادر جان چرا به این سرزمین آمده ای؟ فرمود آمده ام که اصلاح بکنم. قعقاع گفت: می خواهم طلحه و زبیر را نیز ببینم آنها نیز آمدند و عین همان سخنان ام المؤمنین را تکرار کردند. و گفتند اگر قصاص انجام شود قرآن احیا شده و اگر حکم خداوند را اجرا نکنیم قرآن را هجر کرده ایم.

قعقاع گفت: شما تا کنون ۶۰۰ نفر از اهل بصره را که در کشتن سیدنا عثمان دست داشته اند به قتل رسانده اید و تنها حُرْقُوص بن زُهیر توانسته از دست شما فرار کند. وی نیز در میان قوم خود بنی سعد، پناه گرفته و قومش به خاطر تعصب قبیله ای در مقابل شما قرار گرفته اند. آنها ۶ هزار نفر هستند. و شما هم نمی توانید با آنها بجنگید. آیا شما نیز حکم قرآن را ترک کرده اید که وی را قصاص نمی کنید؟ اگر می گویند که شما توانایی آن را ندارید؛ بدانید که علی هم مثل شما توانایی قصاص افرادی را که در داخل لشکر وی هستند ندارد.

ولی اگر شما با بنی سعد به خاطر حرقوص بجنگید آنها شما را شکست خواهند داد و اگر شما از آنها قویتر باشید قبایل ربیع و مضر هم به بنی

نشوند.

آن شب یعنی شبی که فردای آن پنجشنبه ۱۵ جمادی الثانی سال ۳۶ هجری بود - همه در مورد صلح صحبت می کردند و بهترین شبی بود که بر امت گذشته بود ولی برای عبدالله بن سبا و همراهانش که در میان ارتش علی خود را پنهان کرده بودند، بدترین شب زندگیشان بود چون به زودی قصاص می شدند. آنها گفتند که ما رای طلحه و زبیر را از همان ابتدا می دانستیم ولی تا امشب نمی دانستیم که علی هم همان رای را دارد.

عبدالله بن سبا به افراد خود دستور داد که شبانه و در تاریکی به سپاه طلحه و زبیر حمله کنید، تا آنها هم مجبور به عکس العمل شوند اگر این کار را نکنید هرگز جان سالم به در نخواهید برد. و آنها نقشه را در تاریکی شب اجرا کردند و جنگی ناخواسته بین دو سپاه در گرفت و سبئی ها فریاد می زدند که لشکر علی به ما خیانت و در طرف دیگر می گفتند لشکر طلحه و زبیر به ما خیانت کردند.

ولی علی و طلحه و زبیر سوار بر اسب های خود داد می زدند ای مردم دست نگهدارید به ما گوش دهید ولی کسی جوابی نمی داد و هرکس از خود دفاع می کرد.

در این گیسو دار زبیر معرکه را رها کرد و طلحه ایستاده بود نمی دانست که چه رخ داده، ناگهان تیری سرگردان به پایش اصابت کرد. تیر به جایی خورد که قبلا طلحه در جنگ بدر از همان جا زخمی شده بود و به خاطر خونریزی

سعد خواهند پیوست و شما را تنها خواهند گذاشت. این همان چیزی است که برای علی هم صدق می کند.

اما ما باید صبر کنیم و این دردی است که درمانش صبر است. پس از اینکه شما به علی بیعت بدهید و همه چیز آرام شد، می شود در آرامش قصاص را اجرا کرد.

پس از این گفتگو ام المؤمنین و طلحه و زبیر بسیار خوشحال شدند و وجه حق، برایشان آشکار شد و گفتند که ما با علی بیعت می کنیم و بگویید که به بصره بیاید تا با هم ملاقات کنیم.

علی نزدیک لشکرگاه طلحه و زبیر اتراق کرد و سربازان نزد همدیگر رفتند و هر قبیله ای فامیل خود را در لشکر طرف مقابل پیدا می کرد و با هم صحبت می کردند.

سپس امیر المؤمنین و طلحه و زبیر با هم صحبت کردند و همگی بر مصالحه و سپس قصاص قاتلان اتفاق نظر کردند و هر کدام از امیران نزد سپاه خود بازگشتند و علی رضی الله عنه به سربازان خود فرمود ما فردا از اینجا می رویم ولی کسانی که در کشتن عثمان دست داشته اند با ما خارج نشوند.

سپس امیر المؤمنین و طلحه و زبیر با هم صحبت کردند و همگی بر مصالحه و سپس قصاص قاتلان اتفاق نظر کردند و هر کدام از امیران نزد سپاه خود بازگشتند و علی رضی الله عنه به سربازان خود فرمود ما فردا از اینجا می رویم ولی کسانی که در کشتن عثمان دست داشته اند با ما خارج

شدید در بصره شهید شد.

سیدنا زبیر که از بصره یک شبانه روز دور شد بود در بیابان توسط یکی از همان اوباش سبئی به نام ابن جرموز به شهادت رسید.

پس این واقعه سیدنا علی به کشته شدگان دو طرف نگاه می کرد و می گریست. با حسن معانقه کرد و می گفت کاش بیست سال قبل از این واقعه می مردم و زندگی پس از این دیگر هیچ طعمی ندارد.

ام المؤمنین عایشه مصحفی را به کعب بن سور، قاضی بصره داد و از مردم خواست که با حکم قرآن صلح کنند و نزاع را پایان دهند. و به سمت سپاه سیدنا علی رفت و ام المؤمنین عایشه هم سوار بر شتر خود در داخل کجاوه سوار بود و امیدوار بود که مردم به خاطر احترام ام المؤمنین دست از جنگ بکشند. در واقع نزدیک بود که این راهکار نتیجه بخش باشد. کعب بن سور که داد می زد من کعب بن سور قاضی بصره هستم و از شما می خواهم که تسلیم قرآن شوید و به حکم آن حکم کنیم و این جنگ را پایان دهیم، ولی سبئی ها و اوباش قاتل ترسیدند و همگی به یکباره به سوی وی تیر اندازی کردند و وی را کشتند و حتی تیر های آنان به کجاوه و شتر ام المؤمنین هم برخورد کرد. سپس ام المؤمنین می فرمود ای فرزندانم ای فرزندانم از الله بترسید و از روزی که حساب و کتاب شروع شود بترسید ولی سبئی ها جواب ام المؤمنین را جز با تیرباران کردن هودج ایشان نمی دادند.

سپس جنگ داغتر شد و ام المؤمنین فرمود

قاتلان عثمان را لعنت کنید. سپاه بصره شروع کردند به لعنت فرستادن بر قاتلان عثمان، وقتی سیدنا علی این صداها را شنید فرمود چه خبر است؟ گفتند که ام المؤمنین قاتلان عثمان را لعنت می کند ایشان نیز فرمود شما هم قاتلان عثمان را لعنت کنید. و خودش سه بار فرمود خداوند قاتلان عثمان را در کوه و بیابان لعنت کند. اوباش سبئی به سمت ام المؤمنین هجوم بردند و قصد داشتند که وی را به شهادت برسانند به همین سبب تمام لشکر بصره دور شتر ام المؤمنین جمع شدند و کجاوه ام المؤمنین به علت برخورد تیرهای بیشمار به شکل جوجه تیغی در آمده بود. و هرکس که زمام شتر را به دست می گرفت کشته می شد و ام المؤمنین از داخل هودج فریاد می زد نجنگید و از خدا بترسید.

ولی جنگ به حدی شدت یافته بود که عبدالله بن زبیر در دفاع از ام المؤمنین بیش از ۴۰ زخم برداشته بود و عمیق ترین جراحتش به خاطر ضربه مالک اُشتر بود که به سر وی زده بود. سپس سیدنا علی، علت این همه مقاومت اهل بصره را دریافت و به همین سبب محمد بن ابوبکر و عبدالله بن بدیل را فرستاد تا شتر ام المؤمنین را بکشند و ام المؤمنین را از آن کجاوه خارج کنند. چون محمد بن ابوبکر برادر ام المؤمنین عایشه بود توانست به شتر نزدیک شود و پاهای شتر را قطع کردند و کجاوه ام المؤمنین را بلند کردند به نزد خیمه سیدنا علی آوردند و پس از کنار رفتن کجاوه سپاه بصره به سرعت عقب نشینی کردند و امام علی دستور داد کسی دنبال آنها نرود و زخمیهایشان کشته نشود.

سپس سیدنا علی بر کشته شدگان گذر کرد و بر آنها دعای رحمت می فرستاد سپس به منزل خود برگشت دید که همسرش و دخترانش بر کشته شدگان قریش و طلحه و زبیر و عثمان گریه می کنند، به آنها فرمود امیدوارم این آیه در مورد ما باشد که می فرماید: «آنچه در دلهایشان از کینه (و حسد) بود، بیرون کشیدیم، برادرانه بر تختها روبروی یکدیگر قرار دارند».

سوره حجر آیه ۴۷

سپس فرمود اگر این در مورد ما نیست پس در مورد کیست؟! اگر این در مورد ما نیست پس در مورد کیست؟! و آنقدر این را تکرار کرد که تمنا کردیم که ساکت شود.

پس از آن سیدنا علی، وارد بصره شد و پسران طلحه بن عبیدالله با وی بیعت کردند و آنها را کنار خود نشانند و اهل بصره نیز قبیله قبیله با پرچم های خود بر امیر المؤمنین وارد شدند و با وی بیعت کردند. سپس سیدنا علی پسر عموی خود، عبدالله بن عباس را والی بصره قرار داد و این مالک اشتر را غضبناک کرد و بدون اجازه سیدنا علی از بصره خارج شد و امام علی به خاطر اینکه می ترسید مالک اشتر شری بر پا کند سپاهیان خود را جمع کرد و اشتر را دریافتند و علی وی را سرزنش کرد. در بصره فردی نزد امام علی آمد و گفت آنجا دو مرد به ام المؤمنین دشنام می دهند ایشان قعقاع بن عمرو را فرستاد که هرکدام را ۱۰۰ ضربه شلاق بزند و لباس هایشان را در بیارود.

ادامه دارد...

و کسی حق ندارد چیزی به عنوان غنیمت بردارد. و حتی وقتی بر تعدادی از سربازانش گذر کرد که گوشتی را برای پختن آماده کرده بودند بر آنها غضبناک شد و دیگ آنها را به زمین زد.

و چون هر دو طرف معرکه قصد داشتند که کسی کشته نشود شمار کشته شدگان این معرکه بنا به قول دکتر صلابی از ۲۰۰ نفر تجاوز نمی کند و این افراد هم همگی در اطراف شتر ام المؤمنین توسط اوباش سبئی به قتل رسیدند. هر چند در روایات تاریخی از ۳ هزار نفر کشته تا ۳۰ هزار کشته را ذکر کرده اند ولی طبق روایات صحیح و آنچه قابل اثبات است جمعیت هر دو لشکر، مجموعاً نزدیک به ۲۰ هزار نفر بوده و خلیفه بن خیاط که یکی از قدیمی ترین مورخین اسلام است توانسته فقط اسم ۱۰۰ نفر از کسانی که در این معرکه کشته شده اند، را ثبت کند.

سپس سیدنا علی در میان لشکر خود اعلام کرد هیچ کس حق ندارد چیزی را به عنوان غنیمت بردارد به جز آنچه در میدان معرکه افتاده است و هرکس از سپاه بصره چیزی گم کرده و نزد سپاه من است می تواند با شاهد یا دلیل آن را پس بگیرد. و فرمود هر زنی در این جنگ بیوه شده است باید ۴ ماه و ۱۰ روز عده بگذرانند. این حکم به نظر بعضی ناخوشایند آمد و گفتند چگونه خون آنها برای ما حلال بود ولی زنانشان بر ما حرام هستند! ایشان فرمود این حکم برای مسلمان است و گفت اگر راضی نمی شود کدام یک از شما ام المؤمنین را به عنوان کنیز بر می دارد؟ در اینجا فهمیدند که اشتباه کرده اند همگی استغفار کردند.

فرصت ها و توانایی های اهل سنت

ایران برای بهبود اوضاع خویش

قسمت دوم

در مقاله ی پیشین راجع به معنای ترکیب «اهل سنت ایران» سخن گفتم و همچنین تعریفی از وضعیت فعلی حاضر در بین اهل سنت ایران و نیز دورنمایی از «وضعیت تالی» آن ها دادم. در این مقاله راجع به این فرصت ها و توانایی ها اشاراتی خواهم نمود.

ما اهل سنت به اعتبار ایرانی بودنمان، مجموعه ای از فرصت ها و توانایی هایی در اشتراک با تمامی مردم ایران داریم و علاوه بر این، مجموعه ای دیگر از فرصت ها و توانایی هایمان به خود سنی بودنمان عطف می شود.

در ابتدا لازم است دو مقوله «فرصت» و «توانایی» را از همدیگر تفکیک کرد تا بتوان دسته بندی بهتری در ادامه داشت.

فرصت ها، به تمام مجال های ممکن الحصولی گفته می شود که بستر لازم برای ایجاد تغییر را می دهند.

اما توانایی ها به استعداد های ذاتی گفته می شود که می توانند با ایجاد فرصت ها رابطه تنگاتنگی داشته باشند.

این تفاوت به ما می گوید که توانایی ها اگر به صورت کامل کشف شوند، هم می توانند وسیع باشند و هم در عین حال ثابت. اما این

فرصت ها هستند که تعیین می کنند کدام یک از توانایی ها کار آمد و مفید هستند. یعنی فرصت ها همیشه تعیین کننده تاکتیک بازی ها هستند. این یکی از اشتباهات هر جامعه ناموفق کوچک در بین یک جامعه بزرگ تر است. اینکه به جای سرمایه گذاری روی فرصت های خود، دلبسته به توانایی های خود هستند. واکنش درونی این

اشتباه، این می شود که دل مشغول با توانایی های خود هستند و این توانایی ها هیچگاه به فرصت ها نمی رسد.

رویکرد درست این است که همگی سمت فرصت ها تمایل داشته باشیم و سپس توانایی های خود را در آن فرصت کشف کنیم.

برای مثال؛ دوازدهمین دوره

این یکی از

اشتباهات هر جامعه

ناموفق کوچک در بین

یک جامعه بزرگ تر

است. اینکه به جای

سرمایه گذاری روی

فرصت های خود،

دلبسته به توانایی های

خود هستند. واکنش

درونی این اشتباه، این

می شود که دل مشغول

با توانایی های خود

هستند و این توانایی

ها هیچگاه به فرصت ها

نمی رسد.

اعتراض به قانون اساسی رژیمی که حق میلیون ها سنی را پایمال می کند.

همانگونه که تعدادی زن برای ریاست جمهوری ثبت نام کردند. با وجود اینکه می دانستند احراز صلاحیت نخواهند شد اما مسئله پایمال شدن حقوق زن در ایران را دوباره مطرح کردند. همین می توانست فرصتی برای اهل سنت نیز باشد که متأسفانه مثل سایر فرصت ها از آن استفاده نشد.

از دیگر فرصت هایی که می توان از آن استفاده کرد، استفاده از فضای داخلی و خارجی توجه به اقلیت های مذهبی و دینی در سرتاسر دنیا است. اقلیت های دینی همیشه مورد توجه قانون های حقوق بشری است و اگر چه به نظر می رسد نسبت به اهل سنت ایران بی لطفی شده است شاید دلیل آن به کم کاری خودمان برمی گردد. ما هرگز نتوانسته ایم رابطه طولانی مدت خوبی با این کمپین های حقوق بشری بگیریم و همیشه در انزوا به فعالیت خود می پرداختیم و اگر چه اخیراً فعالیت هایی برای ارتباط با این سازمان ها صورت گرفته است اما توقع

داریم مسئله اهل سنت ایران همچون مسئله بقیه اقلیت های دینی مثل بهائیت و غیره، خیلی زود جدی گرفته شود و اگر گرفته نشود

چنانچه هزاران سنی در این انتخابات برای صندلی ریاست جمهوری ثبت نام می کردند و با خود پلاکارد: «من یک سنی ایرانی ام» حمل می کردند چه اتفاقی رخ می داد؟

انتخابات ریاست جمهوری در ۲۹ اردیبهشت برگزار خواهد شد. که در این مثال به رای دادن یا ندادن نخواهم پرداخت. بلکه مسئله مهمتر چیز دیگری است: ثبت نام کردن یا نکردن.

بر اساس قوانین جمهوری اسلامی ایران یک نامزد ریاست جمهوری میبایست شروط زیر را داشته باشد:

-رجل مذهبی و سیاسی

-ایرانی الاصل

-تابع ایران

-مدیر و مدبر

-دارای حسن سابقه و امانت و تقوی

-مؤمن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران

-مؤمن و معتقد به مذهب رسمی کشور

در این مثال به بحث شرکت نکردن یا کردن در انتخابات و رای دادن یا ندادن نمی پردازم. بلکه بحث، فرصت هایبست که برای اهل سنت در دل این اتفاق سیاسی وجود دارد.

براساس قانون اساسی کشور، هر نامزد میبایست معتقد به مذهب رسمی کشور -تشیع- باشد.

یک سناریو از فرصت هایی که می توان برای خودمان در این اتفاق سیاسی نظر بگیریم، این است:

چنانچه هزاران سنی در این انتخابات برای صندلی ریاست جمهوری ثبت نام می کردند و با خود پلاکارد: «من یک سنی ایرانی ام»^(۱) حمل می کردند چه اتفاقی رخ می داد؟

فرصت خوبی بود برای رساندن صدای خود و

دیگران را متهم می‌کنیم. توجه داشته باشیم که این مسئله زمان بر است و یک کنش گر سنی ایرانی نباید دلسرد شود.

مسئله مهمی که ذکر کردن آن لازم است تعامل ما اهل سنت با دیگر مردم ایران زمین است. هنوز بسیاری از مردم ایران، سخن اهل سنت را نفهمیده‌اند. بسیاری آن‌ها را همچون شیعیان اصولگرا، متحجر و یا به دنبال ایجاد حکومت سنی می‌بینند. بسیاری دیگر آن‌ها را حامی منافع عربستان سعودی و کشورهای دیگر می‌بینند و این‌ها غالباً حاصل سوء تفاهم‌ها و یا تبلیغات رسانه‌ای رژیم است. در چنین شرایطی لازم است که مردم اهل سنت ایران، ارتباط خود را با بقیه هموطنان خود محکم‌تر از پیش کنند. نمی‌بایست این تصور را در ذهن بقیه ایجاد کنیم که اهل سنت ایران به دنبال ایجاد سرزمین‌های خودگران هستند.^(۲) فضای درونی کشور اگرچه از لحاظ سیاسی بسیار معقد و بسته است اما هر چقدر فضا بسته‌تر باشد نگاه رسانه‌های خارجی به تشکلات سیاسی و مدنی کوچک بیشتر می‌شود و این دلیل خوبی است برای کنش گرایان سنی در داخل ایران تا با حفظ هویت سنی بودن خود، در معادلات سیاسی کشور دخالت کنند.

فراکسیون اهل سنت در مجلس یک اقدام خوب برای این مورد است اما به یاد نبریم که حاکمیت همیشه در صدد کنترل تمامی احزاب و تشکیلات موجود است. هیچ چیز بیشتر از یک حرکت خارج از پیش‌بینی نمی‌تواند حاکمیت را بترساند. فراکسیون اهل سنت مجلس نیز

بیشترین فشار بر آن بوده تا تحت کنترل حاکمیت قرار بگیرد و این می‌بایست انگیزه‌ای باشد که چنین فراکسیون‌ها و حرکت‌هایی بیشتر از پیش صورت بگیرد تا کنترل آنان از جانب حاکمیت سخت‌تر باشد.

گاهی نیز باید از فرصت‌های غیر مستقیم برای این امر استفاده نمود. از فرصتی برای فرصت دیگر استفاده کردن.

از آنجایی که اهل سنت ایران اکثراً از قومیت‌هایی هستند که مورد ستم قومی نیز قرار می‌گیرند استفاده از مساله اقوام برای گرفتن حقوق دینی و اعتقادی خود نیز موجب ثمر است.

مدرنیت شدن نیز مسئله مهمی است که اکنون با بدبینی توسط عده‌ای دیده می‌شود. یکی از دلایل اینکه اهل سنت، مدرنیت را شرط لازم برای فعالیت‌های خود نمی‌بینند شاید تصور اشتباهیست که از کشورهای سنی حوزه خلیج فارس گرفته‌اند. اینکه چندین کشور سنی وجود دارد و در عین حال با اینکه سمت مدرنیت تمایل نداشته‌اند اما آزادی‌های دینی خود را دارند. اینگونه نگاه کردن به مسائل فاقد در نظر گرفتن فاکتورهای بسیاری دیگر حاضر در صحنه است. کشورهای سنی دارندگان پول و قدرت هستند و می‌توانند هزینه آزادی خود با پول و قدرت بدهند اما اهل سنت ایران فاقد پول و قدرت لازم برای پرداخت هزینه هستند. از همین روی باید با توجه به فضای اجتماعی کشور، مبارزه سیاسی نمود. مدرنیت به معنای مثبت آن در این مقوله، عبارت است از انطباق با دنیای فعلی در جهت رسیدن به اهداف خود.

نگاه خارج به درون متفاوت از این است. آنها دوست دارند اهل سنت را یک شکل مردمی مثل هر شکل مردمی دیگر ببینند و اینگونه است که معادلات مبارزه علیه دیکتاتورسم در جهان فعلی کار می کند.

پایان

در نهایت اینکه روش های جنگ نرم و مبارزه فرهنگی با حاکمیت ستیزه جو بعد از جنگ جهانی دوم به شدت تغییر یافته است و اهل سنت ایران نیز میبایست وجود این تغییرات را پذیرفته، آن را درک کرده و سپس آن را به کار گیرند. این درست است که اهل سنت کلمه ای است که اعضای آن بر یک مجموعه از مبانی دینی و اعتقادی دور هم جمع شده اند اما این نگاه درون به درون است.

پانویس:

- (۱) در مقاله های پیشین بنده بر مهم بودن یکی دانستن خودمان با سایر مردم ایران تاکید کرده ام. اما همان گونه که ایرانی بودن هویت این مردم است، سنی بودن برای قسمت عمده ای از مردم نیز یک هویت است.
- (۲) جدا از درست بودن یا نادرست بودن جدایی طلبی، از نظر من در شرایط فعلی ایجاد چنین شکافی بین خود و بقیه به درست کردن اوضاع کمکی نمیکند.

چکیده اخبار ماه گذشته

پایگاه اطلاع رسانی دفتر مولانا

عبدالحمید: مولانا عبدالحمید بر لزوم «تجدید نظر در برخی از مفاد قانون اساسی» تاکید کردند و گفتند: قانون اساسی وحی آسمانی نیست «بلکه توسط بندگان تهیه و تنظیم شده است در این قانون مواردی وجود دارد که نیاز به تغییر و تجدید نظر دارد لذا قانون ممنوعیت کاندیداتوری اهل سنت برای ریاست جمهوری باید تغییر پیدا کند.

هرانا: مولوی فضل الرحمن کوهی امام جمعه اهل سنت پشامگ و مدیر یک مدرسه مذهبی در این شهر روز ۱۴ فروردین ماه توسط دادگاه ویژه روحانیت شهر مشهد بازداشت شد. بازداشت وی که از جمله مخالفان مشارکت سنی مذهببان ایران در جنگ سوریه است موجب بروز موج کم سابقه ای از اعتراضات مدنی در منطقه بلوچستان شده است.

کمپین فعالین بلوچ: بسیاری از مغازه داران شهر سرباز کلات، راسک، جکیگور، بیدلد، نصیرآباد و... در ادامه اعتصاب و اعتراض به بازداشت امام جمعه پشامگ اقدام به تعطیلی و بستن مغازه های خود کرده اند. گروهی از مردم سرباز روزهای سه شنبه و چهارشنبه نیز در اعتراض به این اقدام تجمعات اعتراضی ترتیب داده و اقدام به مسدود کردن جاده ترانزیتی سرباز - چابهار نمودند.

لنگه نیوز: ابراهیم علیزاده، دهیار بندر حسینه به عنوان دهیاران نمونه و برتر کشور معرفی شد و از دست معاون اول رئیس جمهور و وزیر کشور لوح تقدیر دریافت کرد. ابراهیم علیزاده به عنوان نماینده ی دهیاران سراسر کشور در این مراسم به ایراد سخنرانی پرداخت و به عنوان یکی از دهیاران نمونه و برتر کشور از وی تجلیل به عمل آمد.

شبکه جهانی کلمه: زندانیان عقیدتی اهل سنت رجایی شهر کرج با انتشار بیانیه ای به بازداشت مولوی فضل الرحمن کوهی، معترض شده و خواهان آزادی این روحانی سنی مذهب شدند.

این زندانیان در ادامه خواستار برداشتن فشار ها بر اندیشمندان اهل سنت در ایران شده و اعلام کردند: ما دفاع خود را از علمای اهل سنت اعلام میداریم و بر احقاق حقوق حقه ی جامعه اهل سنت و دیگر اقلیت های قومی تاکید می کنیم. زندانیان سیاسی بلوچ در زندان مرکزی زاهدان نیز با انتشار بیانیه ای ضمن محکوم کردن بازداشت مولوی فضل الرحمن خواستار آزادی وی شده و از "حرکت اعتراضی مردم سرباز حمایت کردند.

سنی آنلاین: همایش تجلیل از دانش‌آموختگان نیکشهری با همکاری مدرسه‌ی دینی فاروقیه و مدرسه دخترانه‌ی

چکیده اخبار ماه گذشته

افراطی شبکه‌ی «ولایت» علیه شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید، عالم مطرح اهل سنت ایران در برنامه‌ی زنده‌ی «دفاع از ثقلین» که پنج‌شنبه (۱۷ فروردین ۱۳۹۶) از این شبکه پخش شد، با واکنش و محکومیت شدید جامعه‌ی اهل سنت ایران و منطقه مواجه شد.

سنی آنلاین: آیت‌الله مکارم شیرازی، این مرجع تقلید شیعه در بیانیه‌ای که امروز دوشنبه (۲۸ فروردین) از سوی دفتر وی منتشر شده است، اهانت اخیر شبکه «ولایت» به مولانا عبدالحمید را «برنامه تفرقه‌انگیز» دانسته و اذعان داشته است که این برنامه «بدون هیچ‌گونه اطلاع» به ایشان پخش شده است. و تهدید کرد در صورت تکرار برای همیشه حمایت خود را از آنها برمی‌دارد.

کمپین فعالین بلوچ: یک زندانی اهل سنت که نمازهای یومیه زندانیان زاهدان را امامت می‌کند توسط مسئولان زندان با توهین و تحقیر ریش‌های او تراشیده شدند. روز دوشنبه ۲۸ فروردین حافظ محمود کلکی که امامت نمازهای یومیه زندانیان سنی مذهب بند سه زندان مرکزی زاهدان را بعهدہ دارد به علت «فعالیت‌های مذهبی و درس تجوید و قرآن» توسط مسئولین زندان مورد بازجویی قرار گرفته و پس از آن با توهین و تحقیر محاسن او تراشیده شدند.

عایشه صدیقیه رضی‌الله‌عنها، ۱۷ فروردین ۱۳۹۶، در مسجد جامع ذوالنورین این شهرستان برگزار شد. در این همایش شیخ الاسلام مولانا عبدالحمید و شیخ‌الحديث مولانا محمدیوسف حسین‌پور، هیئتی از علمای جاسک و نیز نخبگان، معتمدین، مسئولان شهرستان و عموم مردم دین‌دوست مشارکت داشتند.

کمپین فعالین بلوچ: پس از اعتراضات گسترده مردم بلوچ نسبت به بازداشت مولوی فضل الرحمن کوهی، پس از ۹ روز و با پیگیری‌های مستمر مردم، معتمدان و روحانیان اهل سنت با درخواست وثیقه صد میلیون تومانی آزاد شد. مولوی فضل الرحمن کوهی پس از آزادی مهمان منزل مولانا عبدالحمید اسماعیل زهی امام جمعه اهل سنت زاهدان شدند.

هرانا: محمد صابر ملک رئیسی زندانی سیاسی بلوچ که حکم محکومیت حبس ۱۵ ساله خود را بصورت تبعیدی در زندان اردبیل سپری می‌کرد، از این زندان به زندان اوین منتقل شده است. هنوز از دلایل این انتقال و بندی که وی در آن نگهداری می‌شود اطلاعی در دست نیست. روز ۲۳ فروردین ماه این زندانی در تماس کوتاهی با خانواده‌اش، از انتقال خود به زندان اوین خبر داده است.

سنی آنلاین: اظهارات ناروای کارشناس

نحوه ارسال

مقالات به نشریه

خوانندگان گرامی می توانند مقالات خود را با دارا بودن مشخصات ذیل برای

ما ارسال دارند:

- ۱- مقالات ارسالی نباید پیش از این در جایی منتشر یا ارائه شده باشد.
 - ۲- مقالات باید تحقیق نگارنده و از جایی کپی برداری نشده باشد.
 - ۳- مقالات باید روان و کاربردی و مناسب با جامعه اهل سنت ایران تهیه شده باشد.
 - ۴- مقالات حداقل در ۴ و حداکثر ۶ صفحه A4 در محیط ورد نگاشته شود.
 - ۵- در صورت استناد به مرجعی، در پانویس مشخصات کامل مرجع نوشته شود. نام کتاب، نویسنده، مترجم، محل چاپ، سال چاپ، انتشارات، جلد و صفحه.
 - ۶- مقالات باید دارای محتوای مناسب و مشخصات نگارنده باشد. (برای افراد داخل ایران نام مستعار پذیرفته می شود در صورتی که نام اصلی خود را به مجله بیان دارند.)
 - ۷- بهتر است مقاله با فونت B Nazanin سایز ۱۴ نوشته شود. چون اساس فونت مقالات نشریه است.
 - ۸- هیچ گونه توهینی به اشخاص و مذاهب دینی اهل سنت در مقاله صورت نگیرد.
 - ۹- خوانندگان عزیز می توانند مقالات خود را تا بیستم هر ماه به ایمیل نشریه ارسال نمایند.
- ماهنامه ی راوی حق ویرایش و تلخیص مطالب را برای خود محفوظ می دارد.
- مقالات دریافتی بعد از تایید اعضای هیئت تحریریه و نقد و بررسی در ماهنامه منتشر خواهد شد.

ارتباط عاطفی

من درد مشترکم
مرا فریاد کن
ای دیر یافته با تو سخن می گویم
بسان ابر که با توفان
بسان علف که با صحرا
بسان باران که با دریا
بسان پرنده که با بهار
بسان درخت که با جنگل سخن می گوید
زیرا که من
ریشه های تو را دریافته ام
زیرا که صدای من
با صدای تو آشناست ...
نشریه ی راوی می خواهد تا روایت گر درد تمامی شما باشد.
خوانندگان عزیز و علاقه مندان، صفحات سپید نشریه ی راوی چشم انتظار ارسال دل نوشته
ها، خاطرات کوتاه تلخ و شیرین و یا هرگونه مطلب دیگر از شما هست. پیشاپیش دستان
گرمتان را می فشاریم.

راه های ارتباط با ما:

ravi_mag

کانال تلگرام راوی:

www.facebook.com/ravi.magz

صفحه فیس بوک راوی:

www.instagram.com/ravi.mag

صفحه اینستاگرام راوی:

ravi.mag@hotmail.com

آدرس ایمیل راوی:

تصویر جلد:

مسجد کبود یا مسجد جهانشاه
از مسجدهای تاریخی تبریز مربوط
به دوران حکمرانی قراقویونلوها در قرن
نهم هجری است. این مسجد طبق کتیبه سر در آن در سال ۸۴۵
هجری شمسی و در زمان سلطان جهانشاه مقتدرترین
حکمران سلسله قراقویونلو و به دستور دختر او صالحه
خانم بنا شده است. پاسکال کوست [نقاش و معمار و
خاورشناس فرانسوی (۱۷۸۷ - ۱۸۷۹)] از این مسجد با نام
مسجد سنی و مسجدی که شیعیان تمایلی به
استفاده از آن ندارند یاد کرده
است.